THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025
S97 P1 GRATIS NEWS

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
March 17, 1998

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX.: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Vol. LXXXVII Kaina 50 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, KOVAS — MARCH 17, 1998 Nr. 53

Incidentas Kaune: Ar kalta Europos reikalų ministrė?

Vilnius, kovo 15 d. (BNS). Šeštadienį žuvusio kauniečio mirtis nebuvo automobilio traumos pasekmė, sekmadienį pranešė Vidaus reikalų ministerijos spaudos tarnyba.

Šis pranešimas, taip pat VRM valdymo departamento Informacinio skyriaus aprašymas apie incidentą Kaune paneigia dalies liudytojų parodymus, kad dėl kauniečio mirties tariamai kalta Europos reikalų ministrė Laima Andrikienė.

Šeštadienio vakarą pagrindinių Lietuvos televizijos stočių naujienų laidos parodė kelis tariamus įvykio liudytojus, kurie dėl kauniečio mirties be išlygų kaltino ministrę L. Andrikienę.

Incidentas kilo, kai ministrė ir Seimo narė L. Andrikienė savo vairuojamu automobiliu „Audi 100" atvyko į susitikimą su rinkėjais Kauno „Vyturio" vidurinėje mokykloje.

Pasak VRM Valdymo departamento Informacinio skyriaus pranešimo, L. Andrikienę pasitiko maždaug 150 žmonių, kurie netoliese dalyvavo mitinge prie Kauno telekomo. Minia nepraleido Seimo narės privažiuoti prie mokyklos durų, ir policijos pareigūnai automobiliui padarė „koridorių".

Važiuojant juo, žmonės suspaudė pravažiavimą, stabdė automobilį, mėtė sniegą ir kiaušinius bei lipo ant automobilio priekinio dangčio.

Tada policininkai aptramdė minią ir padarė tarpą L. Andrikienei nueiti į mokyklą, tačiau minia vėl suspaudė praėjimą, užgauliojo necenzūriniais žodžiais.

Policininkams pavyko nuvesti Seimo narę atgal iki automobilio. Sėdusi į jį, L. Andrikienė norėjo išvažiuoti, tačiau minia neleido ir norėjo automobilį apversti.

Atvykęs policijos pastiprinimas, apie 20 žmonių, sudarė „koridorių" ir leido automobiliui išvažiuoti.

Pasak VRM spaudos tarnybos pranešimo, praėjus 10-15 minučių po Seimo narės išvykimo, prie parduotuvės stovėjęs Vladas Pundzius, mačiusiųjų teigimu, paslydęs pargriuvo, susižalojo ir mirė, kai jį vežė į ligoninę. Tyrimas nustatė liudytojus, kurie matė, kaip V. Pundzius pargriuvo ir susižalojo. Pasak parodymų, V. Pundzius, 57-erių metų, net nebuvo su piketuotojais, o jis tebuvo pašalinis įvykio stebėtojas.

V. Pundzius mirė nuo kraujo išsiliejimu į minkštuosius galvos audinius, kas būdinga, jei žmogus nugriūva aukštielninkas, sakoma VRM Valdymo departamento Informacinio skyriaus pranešime.

L. Andrikienės prašymu šeštadienį policijos pareigūnai apžiūrėjo jos vairuotą automobilį ir jokių autoavarijos požymių nerado, pranešė VRM spaudos tarnyba.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus yra labai susirūpinęs dėl incidento Kaune ir ragina atsakingas institucijas kuo greičiau ir labai kruopščiai ištirti įvykį, išaiškinti visas aplinkybes ir nustatyti kaltininkus, sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė. Ji pažymėjo, kad kol nėra tokių išvadų, komentuoti ir vertinti tragiškai pasibaigusį ministrės Laimos Andrikienės užpuolimą prezidentas negali.

Opozicinės LDDP vadas Česlovas Juršėnas mano, kad, jei Europos reikalų ministrė Laima Andrikienė „nuspręstų elgtis europietiškai", ji turėtų atsistatydinti.

Pirmadienį spaudos konferencijoje Č. Juršėnas sakė nenorįs patarinėti ministrei, kaip ji turėtų elgtis, tačiau pastebėjo, kad Europos valstybėse „tokiu atveju" ministras įteikia atsistatydinimo pareiškimą, o premjeras ir prezidentas sprendžia, ką toliau daryti.

LDDP vadovas mano, kad prie šio tyrimo turėtų prisidėti ir Seimas.

Č. Juršėnui „kyla įtarimas, kad kažkas nori užglaistyti šį incidentą ir nukreipti sau parankia linkme".

Lietuvos ambasadoje Vašingtone buvo iškilmingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena — Kovo 11-oji. Minėjime dalyvavo ambasados darbuotojai ir Vašingtono lietuviai. Apie prieš 8 metus pasirašytą Nepriklausomybės aktą įdomiai papasakojo signataras Pranciškus Trapikas.

Nuotr.: (Iš dešinės) Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, jo žmona Jūratė; Pranciškus Trapikas, ir jo žmona Birutė bei ambasados II sekretorė Aušra Semaškienė.

Įžvelgiamas ryšys tarp įvykių Kaune, Rygoje ir Estijos diplomatų veiksmų

Vilnius, kovo 16 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis mano, jog savaitgalio įvykiai Kaune, neseniai vykę neramumai Rygoje ir nekorektiškas Estijos diplomatų Briuselyje poelgis Lietuvos atžvilgiu yra susiję įvykiai, kuriuos iššaukia šešėlinės jėgos, siekiančios destabilizuoti padėtį Baltijos valstybėse.

„Tai nėra atsitiktiniai sutapimai", sakė V. Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje. Pasak jo, šie incidentai vyksta prieš svarbius balsavimus priimant Lenkiją, Čekiją ir Vengriją į NATO.

Estų diplomatų poelgį, kai Europos Komisijai buvo įteiktas Lietuvą kritikuojantis nepasirašytas dokumentas, Seimo pirmininkas pavadino „apgailėtiniu išsišokimu".

Lietuva buvo apskųsta ginant Estijos „Levicom" bendrovės, siekiančios išskirtinių telekomunikacijų versle Lietuvoje, tikslus. Dėl to Estijos ambasadorius Lietuvoje buvo iškviestas pasiaiškinti į Lietuvos užsienio reikalų ministeriją.

V. Landsbergis sakė, kad Estija turėtų pateikti savo vertinimus šiuo klausimu. „Tokie dalykai mūsų pozicijų nestiprina", kalbėjo Seimo pirmininkas, pastebėjęs, kad „šviesa tunelio gale ir ramus darbas paprastai nepatinka bolševikams".

V. Landsbergio nuomone, padėtį destabilizuoti gali bandyti ir opozicija, šešėlinės jėgos „ar kas nors užsienyje". „Nepalikti ramiai dirbti — uždavinys jėgų, kurioms ši perspektyva nepatinka", sakė jis.

Seimo pirmininkas nemano, kad įvykius Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje reikėtų laikyti tik vidaus problema.

„Reikėtų pasvarstyti, koks yra mūsų valstybinis požiūris į šią problemą", sakė V. Landsbergis.

Komentuodamas ministrės Laimos Andrikienės veiksmus Kaune, V. Landsbergis sakė nežinąs, kaip pasielgtų jis pats, matydamas prieš save įtūžusią minią.

Jis pabrėžė, kad jam „gaila žmonių, kurių sąmonėje yra šitiek žalos". „Kaip jiems padėti — gal pasitraukiant arba leidžiant save užmušti akmenimis? Nežinau, gal tas antrasis kelias netgi būtų naudingas", kalbėjo parlamento vadovas.

Ministrei grėsė „linčo teismas"

Kaunas, kovo 16 d. (BNS) — Ministrės Laimos Andrikienės „jeigu ne policininkų pastangos, tikriausiai būtų linčo teismas", rašo „Kauno diena". Pasak dienraščio „tiek ją puolusių moterų, tiek vyrų (!) įsiūtis buvo begalinis".

„Kauno dienos" žurnalistas Leonas Žalys tapo viso šeštadienio incidento liudininku.

Pasak jo, „žurnalistai susitikimu iš pradžių susidomėjimo neparodė. Tokie renginiai vyksta dažnai ir jie spaudos vertinami kaip ganėtinai nuobodūs. Todėl jau pirmosiose televizijos šeštadienio laidose, jas pažiūrėjus šių įvykių betarpiškam liudininkui, į akis krito tai, jog naudojamasi padrika, prieštaringa informacija, gauta iš asmenų, kurie patys nebuvo tose batalijose".

Pasak „Kauno dienos" žurnalisto, prie mokyklos „rinkosi dviejų priešiškų stovyklų žmonės. Tie, kas norėjo su Seimo nariais pabendrauti, ėjo į salę. Kiti būriavosi prie įvažiavimo į mokyklą. Piketuotojai rankose laikė plakatus, kurių turinys rodė, kad čia susirinkusieji L. Andrikienei jaučia didžiulę neapykantą".

Ministrei atvažiavus automobiliu, kelią pastojo minia. „Policininkai, kurių čia aiškiai buvo per mažai, bandė praskirti piketuotojus, kad automobilis galėtų toliau važiuoti. Tačiau tvarkos saugotojai šiuo momentu buvo bejėgiai. Minia apsupo automašiną iš visų pusių. Ministrė perjungė pavarą ir kokį metrą pavažiavo atgal. Tuomet piketuotojai automašiną ėmė daužyti — kas tiesiog kumščiais, kas skėčiais... Pasigirdo šauksmų: 'Apverskim ją, apverskim!' Ir tik per didžiulę sumaištį tai padaryti nepavyko".

Pasak žurnalisto, „chaosas buvo siaubingas. Tvarkos saugotojai traukė už parankių ar pakarpų ant automobilio priekio tiesiog griūvančius žmones, kad jie nepatektų po ratais".

Ministrei privažiavus prie šalutinių durų ir bandant pro jas patekti į mokyklą, ją puolė atsivijęs protestuotojų būrys.

Pasak žurnalisto, „nebuvo kur dėtis: durų niekas neatrakino, kairėje — siena, dešinėje — siena. Policininkai iš paskutiniųjų atmušinėjo puolikų atakas. Ministrė stovėjo pačiame kampe už ke[illegible] nugarų".

„Matydami, kad niekaip nepasiseka prie aukos prasibrauti, piketuotojai (vargu ar čia tinka toks žodis) ėmė svaidyti į ministrę kas pasitaikė po ranka ar ką kas buvo atsinešę. Žinoma, prieinamiausios buvo šlapio sniego gniūžtės. Policininkai nuo jų dangstėsi. „Kauno dienos" korespondento akivaizdoje viena pagyvenusi moteriškė iš atsineštos rankinės išsiėmė kiaušinį ir ji paleido į ministrę, rašo žurnalistas.

Kazys Bobelis piktinasi konservatorių tolerancija

Vilnius, kovo 16 d. (BNS) — Lietuvos krikščionių demokratų sąjunga (LKDS) stebisi, kodėl iki šiol konservatoriai toleruoja susikompromitavusius bei gėdą Lietuvai darančius ministrus.

Spaudos konferencijoje pirmadienį KLKDS vadas Kazys Bobelis teigė, kad ypač sveikatos apsaugos bei kultūros ministrai Juozas Galdikas bei Saulius Šaltenis savo elgesiu daro didelę žalą tarptautiniam Lietuvos įvaizdžiui.

„Jie jau seniai turėjo atsistatydinti arba būti atšaukti, bet negaliu suprasti, kodėl ponas Landsbergis ir ponas Vagnorius toleruoja jų elgesį ir leidžia jiems toliau daryti gėdą valstybei ir vyriausybei, neatlikdami jiems kaip ministrams pavestų pareigų", sakė Seimo narys.

K. Bobelis įvykius sveikatos apsaugos ministerijoje, kuomet, anot jo, buvo falsifikuojamos sutartys su Seimo nariais, jiems apie tai nieko nežinant, pavadino kriminaliniu nusikaltimu, reikalaujančiu tikslaus tyrimo.

LKDS pirmadienį kreipėsi į generalinį prokurorą Kazį Pėdnyčią, prašydama patikrinti sveikatos apsaugos ministro elgesį bei biudžeto pažeidimus.

LKDS pasisako už esminį vyriausybės pertvarkymą ir mano, kad atnaujintoje vyriausybėje turėtų nelikti dabartinių sveikatos apsaugos, kultūros, Europos reikalų, vidaus reikalų, statybos ir urbanistikos, valdymo reformų ir savivaldybių reikalų, ryšių ir informatikos, krašto apsaugos bei susisiekimo ministrų.

Baltarusijos ambasadorius žada, kad eilės pasienyje išnyks

Vilnius, kovo 16 d. (BNS) — Baltarusijos ambasadorius Lietuvoje Jevgenij Voitovič pareiškė, kad jau šiemet nebeliks eilių prie muitinės postų pasienyje, nes Baltarusija atidarys naują pasienio postą prie Medininkų-Kamenij Log postų.

„Padėtis pagerės dar šiais metais", žadėjo ambasadorius J. Voitovič pirmadienį po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi.

Baltarusija prie Medininkų dabar stato naują postą, kurio pralaidumas bus gerokai didesnis nei dabartinio.

Lietuvos pasienio tarnybos jau dabar per Medininkų postą gali praleisti dukart daugiau automobilių, nei baltarusiai.Tačiau Baltarusijos pareigūnai per parą sugeba geriausiu atveju įsileisti 200 krovininių automobilių, ir dėl to siena „užsikemša".

Šį mėnesį prie Medininkų posto dėl kilometrinių eilių buvo kilę stichinių vežėjų protestų.

Baltarusijos ambasadorius J. Voitovič žurnalistams taip pat sakė, kad šiemet bus baigta nužymėti valstybių siena.

650 kilometrų bendrą sieną Lietuva ir Baltarusija žymi pasidalinusios perpus. Lietuvių pusėje darbai vyksta sklandžiai, o pas baltarusius — vos juda dėl lėšų trūkumo.

Dabar per prastai kontroliuojamą sieną iš Baltarusijos į Lietuvą nuolat plūsta nelegalių migrantų srautas, kuriuos sunku atgal sugrąžinti, nes baltarusiai vilkina nelegalių imigrantų grąžinimo sutarties pasirašymą su Lietuva.

Baltarusija ne kartą yra užsiminusi, kad pasirašys šią sutartį su Lietuva, kai susitars dėl to su Rusija.

Lenkijos savaitraštis menkina Lietuvą

Varšuva, kovo 15 d. (BNS) — Lietuvą per kelias valandas galėtų užimti bet kurios kariuomenės rinktinė divizija, teigia Lenkijos savaitraštis „Czas" (Nr. 11).

Pasak jo, „Lietuva de facto neturi kariuomenės, o veikiantys kariniai daliniai labai menkai ginkluoti". Savaitraštis pabrėžia, jog „jeigu ne Lenkija, tai lietuvių kariuomenė būtų dar blogiau apginkluota".

„Czas" išvardija, kokią ginkluotę Lenkija perdavė Lietuvai 1994-1997 metais, neužmiršdamas paminėti ir „18 sunkvežimių ir 10 lauko virtuvių".

Todėl, rašo savaitraštis, „Lietuva turi palaikyti kuo geriausius santykius su Lenkija, juo labiau, kad tam neturi jokios alternatyvos, nes Lietuva nepajėgi sukurti Baltijos valstybių bloką, kuris sugebėtų vykdyti bendrą politiką, integruojantis į Vakarų ekonomines ir gynybines struktūras. Estija ir Latvija labai aiškiai atsiriboja nuo Lietuvos, kadangi ji niekada neturėjo bendros kultūros, politinės ar ekonominės vienybės. Jos istoriniu bendrininku visada buvo Lenkija, kuri ir toliau nori būti Lietuvos advokatu, tačiau ne Vilnijos gyventojų teisių atsisakymo kaina, nes tam nepritars lenkų visuomenė".

Savaitraštis teigia, kad „lietuvių nacionalistai lenkų mažumos atžvilgiu laikosi pastovaus kurso, kurio vienas elementų yra lenkų visuomenės akyse diskredituoti Lietuvos lenkų sąjungą ir Rinkimų akciją, vadinant jas 'komunistinėmis' ir 'prosovietinėmis' ".

Tai, pasak „Czas", daroma turint aiškų tikslą, nes „jeigu lietuvių nacionalistams nepavyks suskaldyti šių dviejų, didžiausią lenkų mažumos pasitikėjimą turinčių organizacijų, tai jiems nepavyks greitai sulietuvinti Vilnijos".

Savaitraštis teigia, jog „dalis lietuvių politinių sluoksnių Lenkiją mato tik taktiniu bendrininku, o strateginiu pradės laikyti tik tada, kai Lenkija vienapusiškai atsisakys savo teisių į lenkų mažumą ir leis ją sulietuvinti".

„Tai labai keistas požiūris į santykius su Lenkija. Tik ji viena gali būti jos advokatu kelyje į Europą, o ypač į NATO, kuri labai jai reikalinga . Kraitis, kurį Lietuva gali įnešti į NATO, labai menkas", mano „Czas".

Todėl, pasak savaitraščio, „Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, norėdamas įnešti ką nors nauja į Lietuvos ir Lenkijos santykius, turės gerokai padirbėti, kadangi daugelis jo žemiečių nesutinka su tuo, kad Lietuvoje yra stipri, sutelkta lenkų mažuma".

*** Lietuvai pagražinti draugija** balandį organizuoja akciją „Santarvės medžio mėnuo". Draugija išplatino kreipimąsi, kuriame ragina sutvarkyti savo miestų, miestelių ir kaimų aplinką bei Lietuvos vienybės vardan pasodinti po Santarvės medį. „Visi drauge sutvarkykime savo miestų, miestelių ir kaimų aplinką, pasodinkime po Santarvės medį ar net giraitę, augsiančią Lietuvos vienybės vardan", sakoma kreipimesi. Pasodinti Santarvės ąžuoliuką Vilniuje balandžio 25 d. kviečiamas prezidentas Valdas Adamkus, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir premjeras Gediminas Vagnorius. Nuo 1923 metų Lietuvoje pasodinti „Laisvės medis", „Vilniaus medis", „Aušros medis". Lietuvai pagražinti draugija sėkmingam talkos organizavimui siūlo sudaryti respublikinę komisiją iš prezidentūros, Seimo, vyriausybės, ir kitų institucijų atstovų.

KALENDORIUS

Kovo 17 d.: Šv. Patrikas (mirė 461 m. Airijoje); Gertrūda, Gendvilas, Varūna.

Kovo 18 d.: Šv. Kirilas Jeruzalietis, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (mirė 386 m.); Edvardas, Eimutis, Gintarė.

Informacinis pranešimas
1998 m. kovo 16 d.

Europos reikalų ministerijos atstovas spaudai įgaliotas pareikšti:

Reikšdami nuoširdžią užuojautą dėl skaudžios Vlado Pundziaus mirties, šiomis sunkiomis dienomis esame kartu su jo šeima ir artimiausiais.

Neramumai, sukelti Kaune š.m. kovo 14 d., tapo skaudžiu įvykiu ne tik Vlado Pundziaus šeimai, bet ir visai Lietuvai. Žmonių grupė, kuri organizavo šiuos neramumus, naudojo neleistinus ir netoleruotinus metodus. Įaudrintos minios veiksmai sukėlė grėsmę ne tik ministrei ir jos patarėjai, bet ir kitiems renginio dalyviams. Tuo tarpu Lietuva yra demokratinė valstybė, kurioje egzistuoja civilizuoti, teisėti ir taikūs būdai visuomenei išreikšti savo nuomonę dėl Vyriausybės veiklos.

ERM visuomet sveikino atvirą ir argumentuotą diskusiją Europos integracijos, užsienio investicijų, privatizavimo klausimais, tačiau niekuomet nepateisins prievartos ir smurto naudojimo.

Europos reikalų ministerija įsitikinusi, kad kraštutinių ekstremistinių jėgų demonstracijos prieš stambių valstybinių objektų privatizavimą ir ekonomikos reformas Lietuvoje gali rimtai pakenkti mūsų šalies įvaizdžiui bei sumažinti Lietuvos galimybes integruotis į tarptautines ekonomines ir politines organizacijas, turėti politinių ir finansinių pasekmių.

ERM yra tvirtai įsitikinusi, kad Vyriausybei būtina tęsti pradėtas rinkos ekonomikos reformas ir valstybinių objektų privatizavimą, nes tik taip Lietuva galės tapti pilnaverte ES nare.

Lietuva negali leisti, kad panašūs įvykiai dar kada nors pasikartotų, nes mūsų valstybė gali likti vieniša ir nesuprasta. Lietuviai dėl nepriklausomybės kovojo ne tam, kad taptų nevaldomos minios vergais.

Linas Damanskis

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

LML VAGOSE

Kovo 7 d. Pasaulio lietuvių centre vėl posėdžiavo Lithuanian Mercy Lift komitetas, vadovaujamas Jurgio Lendraičio. Šis posėdis buvo ypatingas, nes iš Prancūzijos buvo atvykęs svečias Pierre Minonzio, savanoris vaistininkas, dirbąs su Europos sveikatos apsaugos organizacija. Šiuo metu jo pareiga yra rūpintis Pabaltijo valstybių sveikatos stoviu ir rūpintis vaistų pristatymų šioms valstybėms.

Posėdyje dalyvavo ir dvi viešnios iš Detroit, MI, atstovaujančios Aid to Lithuania šalpai. Tai Valentina Bulotienė ir Stella Hotra.

Pradžioje Pierre Minonzio humoristiškai papasakojo apie savo pirmąją kelionę į Lietuvą 1990 m. birželio 14 d., kai veždamas pirmą sunkvežimį vaistų, jis buvo pirmas Vakarų Europos žmogus pervažiavęs Lietuvos — Lenkijos sieną ties Suvalkais.

Nuo to laiko iki dabar jis į Lietuvą jau nuvežė 51 talpintuvą su vaistais, kurie buvo suaukoti vaistų gamyklų, ir turėjo būti suvartoti per 6 mėn. Kai P. Minonzio pritrūksta pinigų transportui, jis skambina Lietuvos Vyčių veikėjui, Aid to Lithuania pirm., Bob Boris, kuris parūpina trūkstamą sumą.

Pierre Minonzio visur keliauja savo pinigais, net ir į JAV-tijas. Lietuvoje jo dėmesį atkreipė džiovos plėtimasis. Gydytojai prašo vaistų tuberkuliozei gydyti. Pagal P. Minonzio apskaičiavimus, Lietuvai reikia (TB) vaistų už 51,000 dol. kad būtų išgydyti beveik visi TB ligoniai. Tam tikslui reikalinga pajėgi ir nuosaiki medicinos bei socialinio aprūpinimo sistema.

P. Minonzio tikisi gauti finansinės pagalbos iš L. Mercy Lift ir kitų lietuviškų šalpos organizacijų. Vaistai būtų nebrangia kaina perkami Europoje.

Viligailė Lendraitienė padarė platų pranešimą, kaip išsivystė Antakalnio vaikų tuberkuliozės ligoninei parama. Atrodo, kad TB vaistų niekur niekas neaukoja, juos reikia pirkti ir siųsti.

Tam tikslui LML kas metai rengia vieną didelį lėšų telkimo pokylį, kuris šiais metasi vyks Čikagos kultūros muziejuje, vidurmiestyje, rugsėjo 5 d. Šie pokyliai visada pasižymi stebėtinai gražia vieta ir iškilmingumu. Taip pat ir „Kryžkelė 1998" bus ypatingas įvykis, kurio pelnas eis Lietuvos džiovininkų gydymui.

Pranė Šlutienė buvo nuvažiavusi į Lietuvą, kur, su keliomis University of Illinois gailestingomis seserimis, pravedė seminarus kaip apsisaugoti ir kovoti su AIDS plitimu. Seminarai vyko Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Apie AIDS jau dėstoma Klaipėdos universiteto Sociologijos kurse.

Vaclovas Šaulys pranešė, kad reikia tik Lietuvos prezidento prašymo, ir Michigan, Ohio bei Illinois gubernatoriai jau sutiko remti Lietuvos ligonines.

Džiugu, kad ir kitos tautos savanoris rūpinasi Lietuvos gerove. Kviečiame ir savuosius į pagalbą. Čekius rašyti LML TB project, ir siųsti LML, 14911 127 Str. Lemont, IL 60439. LML iš anksto dėkoja.

Nuo 1991 m. iki dabar LML jau išsiuntė 304 didelius talpintuvus vaistų ir ligoninės aparatūros bei baldų už 73,221,011 dol. Pinigų skaičius tikslus, nes JAV-ių valdžia reikalauja pateisinamų dokumentų, kai valdžia ar JAV šalpos organizacijos apmoka persiuntimą.

Birutė A. Vindašienė

KAUNO KLINIKOSE ĮKURTAS NAUJAS SKYRIUS

Vietoje grotų ir niūrių pilkų sienų, būdingų tokio profilio gydymo įstaigose, naujasis Kauno akademinių klinikų (KAK) Vaikų ir paauglių psichiatrijos poskyris stebina spalvingu interjeru, jaukia aplinka.

Vaikų ir paauglių psichiatrijos poskyris, kaip pasakė jo vadovė Roma Šerkšnienė, buvo kuriamas pagal tarptautinius standartus.

Specializuotą stacionarinę pagalbą čia galės gauti Kauno miesto bei apskrities, o prireikus — vaikai ir paaugliai iš kitų Lietuvos vietovių.

Naujajame poskyryje, pasak jo vadovės, bus tiriami ir gydomi ivairiausių psichikos sutrikimų turintys ligoniai.

Ateityje čia ketinama įsteigti ir savižudybių profilaktikos centrą, kad gerų specialistų konsultacijos padėtų išsigelbėti dvasinę pusiausvyrą praradusiems vaikams ir paaugliams.

KLAIPĖDOS GIMDYVĖMS NEGRESIA INFEKCIJOS

Baigtas remontas Klaipėdos miesto ligoninės akušerijos ir ginekologijos departamente (gimdymo namuose). Įvairių remonto darbų atlikta už 343,000 litų: 200,000 litų pervedė Sveikatos apsaugos ministerija, 143,000 litų skyrė miesto savivaldybė. Remonto darbus atliko penkios uostamiesčio bendrovės, generalinis rangovas — savivaldybės skelbtą konkursą laimėjusi įmonė „Ranga".

Praėjusių metų spalio mėnesį Klaipėdoje buvo gerokai padaugėję naujagimių susirgimų infekcinėmis ligomis, nes akušerijos ir ginekologijos klinika buvo laikinai perkelta į netoliese esančią onkologijos kliniką, kur moterys gulėdavo tik parą, vėliau medikai kūdikius ir motinas prižiūrėdavo namie.

Didžiausią susirūpinimą medikams kėlė labai prasta gimdymo namų sanitarinė ir techninė būklė. Dabar gimdyvėms įrengtos didesnės dušinės, sumontuota nauja santechnikos įranga, kai kur sudėti plastiko langai su stiklo paketais, sudėtas parketas, išdažytos operacinės, palatos ir koridoriai, sutvarkytas varvantis stogas, surūdijęs vamzdynas.

Kas dieną Klaipėdoje gimdo apie dešimt moterų iš šio miesto ir kelių aplinkinių rajonų.

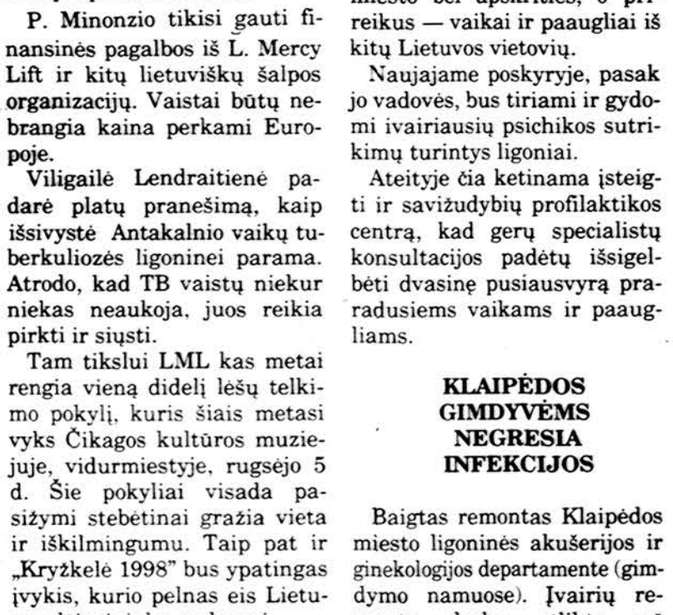

Lithuanian Mercy Lift organizacijos pirm. Jurgis Lendraitis (kairėje) su naujuoju Lietuvos prezidentu Valdu Adamkum inauguracijos iškilmėse Vilniuje vasario mėn. pabaigoje.

LKRŠ tarybos direktoriai su vysk. Paulium Baltakiu, OFM (pirmas iš kairės) prie LKRŠ patalpų Kultūros židinio kieme.
Nuotr. **Juozo Majausko**

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS VEIKLA

Lietuvių Katalikų religinė šalpa buvo įsteigta 1961 metais. Ši taip naudinga ir prasminga šalpos organizacija, kuri yra ypač svarbi mūsų tėvynei, išaugo iš Lietuvių Katalikų Romos kunigų sąjungos. 1942 metais ši sąjunga sukurta pagelbėti kenčiančiai nuo karo Lietuvos tautai.

Lietuvių Katalikų religinės šalpos misija — darbuotis Lietuvos labui: teikti moralinę, dvasinę, materialinę ir finansinę paramą Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir jos įvairioms organizacijoms, atkreipiant ypatingą dėmesį į jaunimą. Lietuvių Katalikų religinė šalpa padeda išlaikyti Lietuvių Šiluvos koplyčią Washington, DC — Basilica National Shrine of the Immaculate Conception. Paremia lietuvius studentus stipendijomis ir padeda finansine parama vasaros atostogų metu vykstantiems lietuvių mokytojų seminarams, palaiko katalikišką spaudą, radijo ir televizijos programas. Veikla plati ir labai naudinga Lietuvos žmonių gerovei.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, sumaniai vadovauja, kaip pirmininkas, šiai tvirtai šalpos organizacijai. Vyskupui padeda įgyvendinti veiklos darbus 14 Tarybos direktorių, kurie yra išrinkti 3 metų kadencijai. 7 direktoriai yra dvasininkai. Lietuvių Katalikų religinės šalpos reikalų vedėjos ir administratorės pareigas sąžiningai atlieka Vida Jankauskienė ir jos padėjėja Josephina Senken. Nedidelis pasišventusių žmonių skaičius nuveikia kilnius šalpos darbus, dirbdami su Lietuvių Katalikų religine šalpa.

Noriu čia paminėti tik keletą svarbesnių atliktų darbų ir pačius dosniausius LKRŠ rėmėjus. Lietuvių katalikų religinė šalpa susilaukia stambiausios finansinės paramos per metus iš Oak Tree Philanthropic fondo ir kitų dosnių asmenų. Su jų auka 1997 metais buvo sušelpta: Eucharistinio Kristaus seselės, Sigita Ryliškytė — stipendija, A.P.-P.L.E. stipendijos, Vilniaus arkiv. dvasinis centras, Lietuvos Ateitininkų federacija, Lietuvos Aklųjų ir silpnaregių sąjunga, Kaišiadorių vysk. šeimos centras, Žiežmarių parapija ir visos Lietuvos vaikai.

Lietuvių Katalikų religinė šalpa pereitais metais (1997) į Lietuvą pasiuntė 5 talpintuvus. Talpintuvuose buvo beveik 6,000 siuntinių, skirtų įvairioms katalikiškoms mokykloms, Kaimo Vaikų fondui, Vilniaus Aklųjų ir silpnaregių mokyklai, daugiavaikėms šeimoms ir Sibire buvusiems tremtiniams. 350 porų naujų sportiškų batų (Air Walk) ir naujų sportiškų vyriškų drabužių padovanojo Valdonė ir Richard Gaver, kurie gyvena Doylestown, PA. Dr. Walter Drill, Optometrist iš Lansdale, PA, paaukojo per 6,000 naujų ir vartotų akinių rėmelių. Talpintuvuose buvo siunčiami drabužiai, medžiagos, riešutų sviestas, vaistai, žaislai, elektrinės rašomos, siuvamos mašinėlės ir kompiuteriai. Šias milžiniškas siuntas suprojektavo ir įvykdė dr. Rozalija Šomkaitė, kuri dirba su LKRŠ ad hoc komitetu. Dr. R. Šomkaitė yra ilgametė Lietuvių Katalikų religinės šalpos narė. Lietuvos okupacijos metais, kada LKRŠ pogrindyje platino ir spausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką", mokslininkė Rozalija Šomkaitė smarkiai pasidarbavo. Penkių talpintuvų siuntų parūpinimą per Lithuanian Mercy Lift ir dokumentacijos visokeriopus darbus paruošė Juozas Majauskas. Gražus talkininkų būrelis atliko visus pakavimo ir krovimo darbus. Tai šiaurės New Jersey gyvenantys Lietuvių Bendruomenės nariai ir net Seaton Hall universitete studijuojantys amerikiečiai studentai. Šiais metais planuojama taip pat siųsti talpintuvus į Lietuvą. Kovo 14 dieną vienas talpintuvas bus siunčiamas iš South Orange, New Jersey. Dr. R. Šomkaitės ir Juozo Majausko dėka, Lietuvių Katalikų religinė šalpa galėjo paremti Lietuvoje daugelį vargstančių mūsų tautiečių.

LKRŠ kas metai suruošia pavasario/vasaros loteriją, renka aukas Šv. Rašto spausdinimui, ir jau treti metai praveda „Gavėnios skatikų" vajų Lietuvos katalikiškų mokyklų neturtingų mokinių pamaitinimui. LKRŠ metų laikotarpyje išleidžia savo rėmėjams biuletenį „Žinios".

Lietuvių katalikų religinės šalpos veikla ir darbai labai šakoti. Daugybė laiškų su pagalbos prašymais kas dieną paštu ateina iš Lietuvos. Kas mėnesį kai kurie LKRŠ direktoriai posėdžiauja. Posėdžius dažniausiai atidaro vyskupas Paulius Baltakis, OFM. Visus svarbius reikalus apsvarsto pirmininkas ir direktoriai. Nusprendžia, kam paskirti paramą, aptaria ateities veiklos darbus ir pateikia klausymus bei sumanymus. Reikalų vedėja pateikia gautus prašymus, sekretorė perskaito praeito mėnesio protokolą, o iždininkas pristato finansinę padėtį ir ataskaitą. Sklandžiai ir labai tvarkingai visi posėdžiai praeina. Metinis tarybos direktorių suvažiavimas įvyksta spalio mėnesį Putnamo seselių vienuolyno patalpose.

Lietuvių Katalikų religinė šalpa susilaukia gausybės padėkos laiškų iš mokyklų direktorių, parapijų klebonų, prieglaudų, daugiavaikių šeimų, įvairių centrų, studentų ir iš vaikučių su jų gražiais piešiniais ir eilėraščiais. Skaitant visus jautrius ir taip malonius padėkos žodžius laiškuose, pradedi suvokti, kaip yra reikalinga Lietuvių Katalikų religinės šalpos parama šiomis dienomis mūsų brangioje tėvynėje varge gyvenantiems mūsų tėvynainiams.

Marija Majauskienė
LKRŠ direktorė

PAŠVENTINTOS ŠEIMOS CENTRO PATALPOS

Spalio10 d. arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pašventino naujas Kauno arkivyskupijos Šeimos centro patalpas (Aukštaičių 10). Linkėdamas Viešpaties palaimos Šeimos centrų darbuotojams ir čia besikreipiantiems žmonėms, ganytojas pabrėžė, jog dvasinė pagalba labai reikalinga visiems, ypač šeimoms. Jis taip pat pastebėjo, kad Šeimos centras, subrendęs Caritas prieglobstyje, šiandien jau yra savarankiška juridinė institucija, tiesiogiai pavaldi Lietuvos Vyskupų konferencijai.

Kauno arkivyskupijos Šeimos centro direktorė Violeta Valantiejūtė pasakojo, kad centre dirbama pagal tris programas. Sužadėtinių rengimo šeimai programos tikslas — suteikti ketinantiems susituokti būtiniausių žinių apie šeimą. „Pažink save" programa, skirta 7-10 klasių moksleiviams, padeda paaugliams susivokti bendrojoje vertybių skalėje, lavinti bendravimo įgūdžius. Pagal programą „Pagalba šeimoms" centre yra įsteigtos savitarpio paramos grupės: „Besilaukiančios šeimos", „Alanonas", bendrija „Prošvaistė", kuri vienija šeimas, turinčias psichiškai neįgalių narių.

Arkivysk. S. Tamkevičius, N. Liobikienė, V. Valantiejūtė dėkojo VDU Socialinės rūpybos profesinių studijų centro dėstytojams ir studentams, Šeimos centro savanoriams — medikams, psichologams, socialiniams darbuotojams, pedagogams — už pasiaukojamą darbą, taip pat Caritas darbuotojams bei vyriausybinėms institucijoms už visokeriopą paramą. Iškilmėse dalyvavo Kauno savivaldybės atstovai, Lietuvos Caritas generalinis direktorius kun. R. Grigas, Seimo narys A. Raškinis, žurnalo „Artuma" redaktorė V. Ibianska, Pasaulinės gydytojų federacijos „Už žmogaus gyvybę" Lietuvos asociacijos atstovai, VDU Socialinės rūpybos centro darbuotojai, Šeimos centro savanoriai.

BŽ, 1997, Nr. 20

• **Kaunas.** Sausio 30 d. Kauno arkivyskupijos Jaunimo centre Kauno aukštesniosios neakivaizdinės katechetų mokyklos dėstytojai susitiko su naujuoju šios mokyklos direktoriumi, Grigaliaus universitete (Romoje) biblinės teologijos licenciato studijas baigusiu kun. Arvydu Kasčiukaičiu, kuris supažindino su nauja Aukštesniosios neakivaizdinės mokyklos programa. Dabar būsimieji mokytojai turės išklausyti ne tik įvairius teologijos, Šventojo Rašto istorijos, etikos, filosofijos, pedagogikos, psichologijos, bet ir lietuvių kalbos kultūros, informatikos, sveiko gyvenimo pagrindų ir kt. kursus. Pasak šios mokyklos direktoriaus teol. lic. kun. A. Kasčiukaičio, šios mokyklos kryptis yra teologinė-pedagoginė. Tas studijas reikėtų skirti nuo universitetinių, nes čia daug dėmesio skiriama praktikai, tam, kad įgytomis žiniomis galima būtų pasinaudoti dirbant mokyklose ar parapijų centruose.

• **Marijampolė.** Sausio 31 d. Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos Vargdienių seserų kongregacijos vienuolyne ses. Zita Savickaitė iš JAV parapijiečiams skaitė paskaitą, kurios metu akcentavo asmeninio ryšio su Dievu reikšmę ir maldos praktiką. Pasak prelegentės, svarbu mokytis pakelti kryžių kaip palaimintasis Jurgis Matulaitis bei tuo džiaugtis.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Kanadoje (Kanados dol.)	$160.00	$86.00	$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Kanadoje (Kanados dol.)	$86.00	$65.00	$50.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	$500.00	$250.00	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šestadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773- 471-3300

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E.Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1,Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirugija
9830 S.Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd. St.
Tel. 773-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel.708-422-8260

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Rd.,Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W.95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr.12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D.,S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

LIETUVIŠKIEJI AUKŲ ŽENKLAI

ANTANAS DUNDZILA

Tokiu pačiu pavadinimu Lietuvoje puošniai leidžiamo žurnalo (kreidinis popierius, spalvotos iliustracijos, puikiai atliktas spaudos darbas) „Kolekcija" 1997 m. 4-tame numeryje išspausdintas Stasio Sajausko straipsnis apie aukų lapelius. Paminėjęs aukas, skubu skaitytojus nuraminti: čia neprašysiu jokiems fondams pinigų, o S. Sajausko straipsnis yra reikšmingas mūsų tautiniams bei visuomeniniams interesams. Dokumentacijos dėlei paminėsiu, kad „Kolekciją" leidžia Lietuvos Kolekcininkų asociacija, žurnalo tiražas tik 500 egz., o vieno numerio kaina Lietuvos mastu brangoka, 25 Lt.

Aukų ženklai yra į pašto ženklus panašūs lapeliai bei lipinukai, gan plačiai naudoti priešKarinėje Lietuvoje. Tai atminimo ženklas asmenims už piniginę auką kuriam kilniam tikslui — padėti vargstantiems, pagalbos reikalingiems seneliams, našlaičiams, nuo karo, gaisro ar potvynio nukentėjusiems. Aš ir mano bendraamžiai prisimins tokius ženklelius prieškarinėje Lietuvoje, o taip pat ir tiems tikslams miestų gatvėse vykdytas rinkliavas. (Šiais laikais visokios Amerikos karo veteranų organizacijos aukotojus apdovanoja adresų lipinukais.) S. Sajausko straipsnyje aukų ženklai turi išliekančios istorinės reikšmės, juos Kaune saugo M. K. Čiurlionio muziejaus Numizmatikos skyrius. Autorius gimė 1946; 1949 m. buvo ištremtas į Irkutską, turi technikos mokslų doktoratą, 1996 kandidatavo į Lietuvos Seimą, profesoriauja ir yra Čiurlionio muziejaus bendradarbis.

Aukų ženklus spausdindavo ir įvairiais būdais dalindavo visuomeninės organizacijos, šių ženklų Lietuvos valdžios organai nesankcionuodavo. Straipsnyje autorius aukų ženklus skirsto į grupes labdaringiems, patriotiniams ir kultūriniams pinigų rinkimo tikslams. Įdomu, kad tuoj po 1918 m., net Amerikos lietuviai su aukų ženkleliais rinko pinigus nepriklausomos Lietuvos atstatymui. Iš dabar muziejuje saugomų ženklų, gausiausią rinkinį sudaro įvairiems labdaros tikslams pagaminti, kuriuos autorius savo straipsnyje išskaičiuoja. Didoką ženklų dalį Lietuvoje platino ir tuo būdu savo reikalams aukas rinko įvairios žydų draugijos. Taip pat minimi katalikiškų organizacijų naudoti aukų ženklai, skirti, pvz., bažnyčių statybai ar remontui, ligoninėms, vargšams našlėms bei našlaičiams ir t.t. Katalikiškoje srityje anuomet ypač pasižymėjo Šv. Vincento draugija. Straipsnį perskaitęs, aš irgi prisiminiau, kad mano motina su aukoms dėžute mane kartą vedžiojosi Kauno gatvėmis — jei neklystu, Vincento draugijai rinkome aukas. Buvo platinami ženklai sušalusiems gyvūnams gelbėti, kultūrai, sportui, Vilniaus vadavimo bei Ginklų fondams ir t.t.

Autorius savo rašinį iliustravo su 70-čia ženklelių nuotraukų ir jį užbaigė tokiais žodžiais: „Prakalbinęs šiuos mažuosius kultūros paminklėlius, atspindinčius lietuvių tautai taip būdingus bruožus — aukštą moralės, garbės suvokimą, toleranciją kitataučiams ir kitatikiams, ...negalios ištiktiems — tikiuosi jais sudominti ne tik kolekcionierius, bet ir platesnės kultūrinės visuomenės sluoksnius". Puiku: per tris okupacijas muziejuje išlikę daiktai štai kalba apie šiais laikais beveik pamirštas mūsų visuomenines pastangas!

Tai kas čia, šioje aukų ženklų dokumentacijoje, reikšminga mūsų šioms dienoms? Apskritai reikšminga yra tai, kad tie ženklų rinkiniai konkrečiai parodo gyvą prieškarinės visuomenės (apie 80 jos nuošimčių sudarė lietuviai) dėmesį labdaros darbams. Šiais laikais žvelgdamas į tuos ženklus, su šiek tiek didesniu dėmesiu peržiūrėjau tų laikų Lietuvos žydams skirtų aukų ženklus. Jie yra reikšmingi ypač šiandieną, kai mada lietuviams klijuoti žydšaudžių bei prieškariniais laikais tarimą antisemitizmo etiketę: čia matomi žydų organizacijų aukų ženklai liudija visai kitokį faktą. Pirma, tuose žydų aukoms ženkluose nematau nė krislo to mums segamo antisemitizmo: priešingai, tokių ženklų spausdinimas bei platinimas reiškia buvusį pelningą šiuo būdu aukų rinkimą, sukauptą 7-ius nuošimčius krašto gyventojų turėjusios etninės mažumos reikalams. Tai taurus, dėmesio vertas reiškinys, ypač kai, pvz., apie kitų tautinių ar tikybinių mažumų ženklus nesu girdėjęs, jų ir straipsnis nemini. Antra — tai, šiandieninių lietuviams kaltinimų akivaizdoje privalu klausti, kuri lietuvių tautos dalis galėjo būti didesnė, kokių buvo daugiau: ar tų, kurie ženkleliais atestuojančiomis rinkliavomis per dešimtmečius rėmė žydų organizacijas, ar gal tų, kurie šaudė nacių okupacinės valdžios suvarytus žydus, tuo šiais laikais (įdomu, kad tas krikštas prasidėjo tik šiais laikais, ne anksčiau!) tautai „užpelnydami" segamą žydšaudžių vardą?

Nesileidžiant į smulkmenas, išvada čia gan aiški. Šie aukų ženklai kaip tik liudija, kad lietuvių tauta, tarp kitų savo krašto visuomeninės pagalbos sričių, buvo ir žydų labdaros rėmėja, šiandien gal reikėtų sakyti „žydrėmėja". Mūsų **en bloc** kaltintojams tai, žinote, nepatogus faktas, tačiau išlikę aukų ženklai kalba patys už save.

Prisiminus buvusio Lietuvos prezidento atsiprašymą Izraelyje bei 1997 rudenį Izraelio ambasadoriaus kalbą Lietuvos Seime, dabartinės Lietuvos valdžios atstovams dar reikės Izraelio sostinėje į Kneseto posėdį susirinkusiems papasakoti ir apie lietuvių labdarybę žydų etninės mažumos reikalams prieškarinėje Lietuvoje. Aišku, jei toks posėdis kada įvyks ir jei šeimininkai sutiks, kad Lietuvos valdžios vyrai apie tai iš vis užsimintų...

LIETUVOS UŽSIENIO SKOLA

„Lietuvos aidas" 1998.02.25 laidoje panešama, kad 1998.-01.01 bendra Lietuvos valstybės užsienio skola buvo 5,607 milijardų litų (1,402 mlrd. JAV dolerių), pagal mėnesiu vėliau paskelbtą Finansų ministerijos pranešimą.

Per 1997 metus valstybės užsienio skola padidėjo 977,6 milijonų litų (244,4 mln. JAV dolerių). Per 1997 metus Lietuva pasiskolino 2,717 mlrd. litų (679,2 mln. dolerių) ir grąžino 1,739 mlrd. litų (434,8 mln. dolerių) užsienio paskolų. Tas rodo, kad naujos paskolos buvo reikalingos ne tik senoms skoloms grąžinti, bet beveik vienas milijardas litų ir Lietuvos ekonomijai palaikyti.

Grynasis skolinimasis 1997 metais sudarė 12% valstybės biudžeto pajamų (1995 m. — 22,4%, 1996 m. — 23,9%). Pagal sutartis, pasirašytas iki 1998.01.01 Lietuvos valstybės vardu bei su vyriausybės garantijomis, suteikta iš viso 9,94 milijardų litų (2,485 mlrd. JAV dolerių) užsienio paskolų. Jų gauta 8,208 milijardai litų (2,052 mlrd. dolerių), o grąžinta 2,602 milijardai litų (650 mln. dolerių). Taigi, Lietuvos skolos užsienyje nuolatos auga, šiuo metu pasiekę beveik 6 milijardus litų, nepaisant, kad vyriausybė nuolat skelbia krašto ekonominį pagerėjimą.

Straipsnis kalba tik apie grynas paskolas iš užsienio. Tad į šias skolas neįeina užsienio kreditai, nesumokėtos sąskaitos už dujas, naftą, atominės energijos kurą ar kitas įmonių paskolas užsienyje, be vyriausybės garantijos.

Į šias skolas turbūt neįeina „Lietuvos telekomo" 308 milijonai kitų užsienio paskolų ir kreditų („Lietuvos aidas", 1998.02.24 psl. 7). Šių skolų niekas nenurašys, jas teks grąžinti. Plečiant, tobulinant telekomunikacijų sektorių Lietuvoje „Lietuvos telekomui" 1998 m. dar reikės investuoti 485 milijonus litų. Bendrovė 1997 m. gavo 133 milijonus litų pelno. Dalis jo naudojama skolų mokėjimui, o dalis investavimui, kadangi nei iš valstybės biudžeto, nei iš kitų šaltinių bendrovė lėšų investicijoms negauna. Teks skolintis ir toliau. Kad tos skolos bendrovės nesužlugdytų, Lietuvos Ryšių ir informatikos ministerija neseniai išleido įsakymą dėl vietinių pokalbių telefonu apmokestinimo, greta abonentinio mokesčio. Tokia struktūra naudojama Vakarų pasaulio valstybėse. Kitokia Lietuvoje buvo užsilikusi nuo sovietinės okupacijos laikų. Dėl to kilo ginčai Lietuvos spaudoje, Seime ir net demonstracijos prie Seimo rūmų. Ar ir toliau Lietuvos žmonės nori, kad jų telefoniniai pokalbiai būtų finansuojami užsienio paskolomis? Ar vadovams ne laikas dėti pastangas, kad būtų gyvenama savomis lėšomis, pagal pajėgumą?

Čia neminimos valstybės skolos pačiam kraštui, jo žmonėms. Vidaus skola yra gal nemažesnė, kaip užsieniui, sudėjus žmonių santaupų nuvertinimą, bankų išeikvojimus, gautų lėšų „išplovimus" ir valdžios paskolas bei asmenų ar įmonių paskolas imamas iš Lietuvos bankų. Užsienio prekyba vis dar skęsta dideliam deficite. Už Rusijos „Gazprom" Lietuvai teikiamas dujas „Lietuvos dujos" skolingos 69,7 milijonų litų (17.43 mln. dolerių), rašo „Lietuvos aidas" 1998.02.20 laidoje. Vyriausybė 1998.02.18 nutarė šią sumą skolintis iš Lietuvos bankų ir skolą sumokėti, kad grasinimas nutraukti dujas nebūtų vykdomas. Priedu, už šių metų sausį ir vasarį „Lietuvos dujos" dar skolingos 6 milijonus dolerių. Kieno lėšos Lietuvos bankams ir užsieniui šias skolas sumokės? Be abejo, naujos paskolos iš užsienio. Bet ateis ir naujos dujų sąskaitos. Ar Lietuvos bankų ar užsienio bankų paskolos vėl jas mokės? Ir taip pasaka be galo.

Br. Juodelis

Danutė Bindokienė

Kelio galo dar nematyti

Praėjusią savaitę Amerikos Vėžio tyrimų institucija paskelbė gerą žinią, kad pirmą kartą nuo 1930 metų šiame krašte nauji susirgimai vėžiu gerokai sumažėję. Žinoma, džiaugtis, kad ši baisi žmonijos nelaimė jau nugalėta, dar per anksti, nes iki šiol daugiau kaip 1,500 žmonių Amerikoje kasdien miršta vėžiu, tačiau tai yra pirmosios apčiuopiamai teigiamos žinios. Sakoma, kad šios pasekmės daugiausia pasiektos, pasikeitus žmonių elgesiui ir požiūroms į kai kuriuos, vėžio ligas sukeliančius, reiškinius. Pvz., plaučių vėžiu susirgimai sumažėjo, nes daug daugiau žmonių meta rūkymą (išskyrus jaunuolius ir moteris — ypač pastarųjų susirgimai plaučių vėžiu pagausėjo, nes vis daugiau moterų, siekdamos „lygių teisių", pasirenka pavojingą draugystę su cigarete ir tuo pačiu — plaučių vėžiu). Nors apskritai moterys dar tos „lygybės" ir vėžio susirgimų atveju nėra pasiekusios: pagal pateiktus duomenis, joms dar kur kas daugiau pavojų gresia susirgti, kaip vyrams.

Atrodo, kad nuolatinis priminimas dažniau pasitikrinti sveikatą, laikytis kai kurių apsaugos priemonių, padedančių išvengti šios ligos, vis dėlto yra veiksmingas, be to, daugiau vėžio rūšių jau pagydoma, tad mirtingumas sumažėjęs.

Vėžiu susirgimai — tai ne vienintelis atvejis, kur moterų gerovė nesirikiuoja toje pačioje aukštumoje su vyrų. Tiesa, pažanga tiek JA Valstijose, tiek pasauliniu mastu, jau padaryta, bet dar toli gražu iki kelio galo. Kai kuriose kultūrose įsisenėjusi mąstysena, kad moterys yra antraeiliai tvariniai, priklausantys nuo vyrų malonės, sunkiai išgyvendinama, tad ir diskriminacija tebeegzistuoja.

Prieš aštuoniolika metų Jungtinių Tautų suvažiavime buvo pasirašytas nutarimas užbaigti visokią diskriminaciją prieš moteris, ypač kad jos turėtų lygias teises siekti mokslo, gauti darbus pagal savo specialybę bei sugebėjimus, būti aprūpintos reikiama medicinos priežiūra ir pan. Tačiau daugelyje kraštų ši sutartis taip ir liko „popierinė". Pavyzdžiui, arabų ar Afrikos tautose žmonos negali gauti darbo, jeigu neturi savo vyrų leidimo, net ir didžiosiose pramonės valstybėse moterys paskutinės priimamos į darbą, bet pirmosios atleidžiamos, kai mažinamas darbininkų skaičius.

Pastaruoju metu dažniau tenka girdėti ir apie skirtingus moterų diskriminacijos metodus darbovietėse, kai įstaigose, fabrikuose, parduotuvėse ir kitur, kur vyrai dirba kartu su moterimis, ypač kai yra jų viršininkai, reikalauja „palankumo", kad moteris gautų atlyginimo pakėlimą, svarbesnę vietą ar iš vis galėtų pasilikti darbe. Tiesa, dabar moterys jau supranta, kad gali ieškoti pagalbos prieš tokią diskriminaciją ar kabinėjimąsi. Apie miestų, valstijų, net Aukščiausiojo teismo sprendžiamas šio pobūdžio bylas pradedame vis dažniau girdėti. (Net JAV prezidentas neturi imuniteto nuo šių problemų.)

Verta paminėti, kad Amerika dar iki šiol sutarties neratifikavo, motyvuodama, kad „nėra ko skubėti, kol kitos valstybės to nepadarė..." Tačiau vargiai „tos kitos valstybės" netolimoje ateityje pakeis savo požiūras į moteris. Šiuo metu pasaulyje apie 70 proc. moterų gyvena visiškame skurde. Azijos tautose, ypač Kinijoje, kur komunistinė valdžia leidžia šeimai turėti tik vieną vaiką, mergaitės dažniausiai nužudomos dar motinos įsčiose arba paslaptingai „dingsta", jau užgimusios. Ši negerovė plačiai praktikuojama ne tik Kinijoje, bet Indijoje, Pietų Korėjoje, Taivane ir kitur, nes tėvams yra svarbiau užsiauginti sūnų, kaip dukterį.

Moterys ir mergaitės taip pat kenčia dėl įvairių smurto veiksmų bei išnaudojimo. Kartais atrodo, kad mažos mergaitės mirtis, net ir nuo tėvų rankos, yra „mažesnė blogybė", kaip tolimesnis jos likimas, kai jaunametės mergytės parduodamos į viešuosius namus ir priverčiamos tapti prostitutėmis, išvežant jas į kone visus pasaulio kraštus. Šios rūšies „eksportas" pastaruoju metu vis labiau plečiamas, nes įvairūs iškrypėliai lengvai pasiekiami internetu, tad „klientų" niekuomet netrūksta.

Tiesa, 1995 m. Kinijoje vykusioje tarptautinėje moterų konferencijoje (taip pat JT ruoštoje) 58 valstybės priėmė įstatymus, saugančius moterų teises ir griežtai baudžiančius už smurto veiksmus prieš moteris, bet dar yra daug pasaulyje kraštų, kuriuose moterys laikomos žemiausioje vietoje, o susilaukti dukters — tėvams yra didelė nelaimė.

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS

(Tęsinys)

Jos neskaitęs, negaliu reikšti jokios nuomonės apie tai, kiek ten politinės sąlygos pasikeitė ar pasikeis.

1958 m. vasarą turėjau gan draugišką pasikalbėjimą su vietos darbininkų unijų vadais, kurie man tuomet reiškė palankią nuomonę lietuvių kolonizacijai. Kokios ten dabar būtų šnekos tais klausimais, neturiu davinių spręsti. Pabandysiu iš Belizės gauti kiek žinių".

Pakšto atsakymas Jonikui

Su šiuo laišku Pakštas atsiuntė savo atsakymo (II.27) Jonikui atspaudą:

„Dovanok, kad neskubiai atsakau į paskutinį laišką, kuriame rašote apie savo pasiryžimą partiziniškai įsikurti Br. Hondure. Tai apie šį klausimą ir bandysiu čia pašnekėti.

1. Sutinku su Jūs pažiūra, kad plačiai organizuotas ir masinis įsikūrimas Br. Hondure (ar bent kur kitur) neįmanomas, nes nebeatsiras gana žmonių, norinčių organizuotai veikti. Per pastaruosius metus tai gana jau paaiškėjo.

Man asmeniškai rodosi, kad neturint didelės ir labai pinigingos organizacijos nebus galima vesti bet kurias vaisingas pertrakcijas su britų valdžios atstovais. Į mūsų laiškus aukšti pareigūnai neatsakinės arba patars kreiptis į žemesnes nereikšmingas įstaigas.

Tuščia būtų laukti bet kurios pagalbos iš lietuviškų veiksnių, nes jie patys pinigų juk neturi ir jie beveik patenkinti, kad mūsų menkai lietuviškai veiklai ir menkėjančioms organizacijoms narių dar užteks bent artimoje ateity, sakysim, per kokius 20 metų.

2. Tad lietuvių išeivijos gyvybę garantuojančiai kolonijai steigti kito kelio, rodos, ir nėra, kaip tik privatinis, partizaniškas bandymas. Žinoma čia jau reikia didelės drąsos ir nebijoti rizikos. Dausų kraštuose niekas nieko niekam negarantuoja, ir reikia pasitikėti tik savomis jėgomis. Tad Dausuvos (Dausų Lietuvos) steigimas galėtų prasidėti tik nuosava pavienių asmenų nuošiūra, panašiai kaip nutautėjimui skirtas kolonijos: Los Angeles, Miami, Sao Paulo, Medelin ir daug kur kitur (Chicagoje, New Yorke etc.). Esminis skirtumas būtų tik tas, kad mūsų Dausuva stengtųsi tirštai ir vientisai apgyventi kokią labai mažą erdvę savais susibaudėliais, pasiryžusiais savo sodybą tolimesnėje ateity paversti į autonominį, valstybinį vienetą, kur lietuvių kalba taptų oficiali to mažo vieneto kalba.

3. Jūsų sumanymas vykti ten ateinančią vasarą ir nusivežti ten savo džypą, sakyčiau, man patinka. Sakote, čia pirktumėte džypą, gal palaikytą. Tik dabar dar neturiu žinių, kaip pavyktų tą džypą pigiai nugabenti, nes gan retai iš USA tam tinkami laivai eina. Gal iš New Orleans ar Miami? Gal geriau būtų Belizėje pirkti džypą? Jų ten yra, bet mažiau. Reikėtų iš anksto tuo reikalu susižinoti. Aš bandyčiau prie Jūs prisidėti. Su džypu mes prasiskverbtume į daugelį užkampių ir nuodugniai kraštą apžiūrėtume.

4. Vakar atėjo man laiškas iš p. Vitėno (rašytas II.22), kur jis rašo, kad New York Times buvusi neseniai pastebėta žinutė apie Br. Honduro naują konstituciją ir autonomiją, kurią artimoje ateityje suteiksianti britų valdžia. Tai dabar jokių smulkmenų man nežinant, negaliu spręsti, ar naujoje santvarkoje teks tartis ir su vietine valdžia, ir kaip toji valdžia pažiūrėtų į mūsų kolonizaciją: teigiamai ar neigiamai? Šiuo klausimu aš jokių sprendimų dar nedarau, tačiau skaitau, kad reikia visa tai gerai ištirti. Aš gal gausiu truputį žinių iš p. Dinger. Gal sužinosiu kaip jis su savo broliu į tai reaguoja ir kaip į tai žiūri menonitai. Ar bus kokių pakeitimų jų politinėje padėty ar ne?

Kai gausiu daugiau žinių šiuomi klausimu, tada gal sugebėsiu ir savo nuomonę Jums ir kitiems pareikšti".

Apie britų pasitarimus su Br. Honduro atstovais Londone taip pat parašiau (II.25) Kairiui, pareikšdamas abejonę, ar Br. Honduro gubernatoriaus Pakštui duoti užtikrinimai tebegalios, taip pat ar mūsų delegacijai tebėra tikslo vykti į Br. Hondurą. Yra nuomonė, kad delegacijai surinktus pinigus reikia grąžinti aukotojams, o matant mūsų visuomenės menką susidomėjimą Dausuvos steigimu, ar iš viso beverta tuo reikalu aiškintis. Pažymėjau, kad mūsų būrelis šiais klausimais dar nesitarė, ir norėtų patirti Čikagos nuomonę.

Kairys atsakė (III.5), kad į jų susirinkimą atėjo tik du nariai ir „nieko gera nenutarėm. Aš pats nežinau, ką reikėtų daryti. Dausuvą uždaryt bus pats lengviausias aktas, bet kam taip skubėti?.. Aš asmeniškai manyčiau, kad su Dausuvos likvidacija palaukime bent iki rudens. Mat Pakštas žada važiuoti ten vasarą, gal sužinos ką naujo. Antra, jei aš turėsiu laiko, aš prisijungčiau prie jo bent savaitei. Siūlyčiau ir Jums prisidėti prie mūsų (ar Mažeikai) ir tada padarytume galutinį sprendimą vienaip ar kitaip... Tai mano tokia asmeniška nuomonė, bet Jūs darykite kaip išmanote ir kaip Jums geriau... Mano supratimu reikalas dar yra reikalingas gilesnės ir platesnės studijos...

Tuo tarpu svarstybos mūsų spaudoje Dausuvos klausimais aprimo, gal išsisėmė. Tačiau amerikiečių laikraščiai toliau pranešinėjo apie pasitarimus Londone. New York Times kovo 1 d. įsidėjo savo korespondento pranešimą apie komunikatą, kuris buvo paskelbtas pasitarimams Londone pasibaigus (2.17 d.) Jame sakoma, kad britų pareigūnai ir Br. Honduro atstovai pasiekė pilną susitarimą visais konstitucijos klausimais, buvo iš naujo patvirtintas Br. Honduro žmonių senas ir nesvyruojantis lojalumas karūnai ir asmeniškai karalienei Elzbietai II, sutarta padidinti vietinių atstovų skaičių Br. Honduro asamblėjoj ir taryboj, parengtas Br. Hondurui ilgalaikis ekonominis ir finansinis planas, kuriame pabrėžiamas planingos imigracijos reikalas, siekiant išvystyti žemdirbystę, paremtą plantacijomis ir individualiais mažais ūkiais.

(Bus daugiau)

ČIKAGOJE ĮSIKŪRĖ ŠEIMOS KLUBAS

Bendraudama per įvairius renginius su daugeliu žmonių, ypač atvykusiais iš Lietuvos, dažnai išgirsdavau: kaip būtų puiku susitikti, pabendrauti, tik, žinia, su visa šeima. Kad išeiti iš „namų" i paliktų mažesnius vaikus „babysitėms", čia niekas nesvajoja, nes ne viena ir ne dvi dirba tą patį darbą. Šeimos pajamų neturi per daug, problemų daugiau, nei tikėtasi. Laisvalaikio nėra tiek daug, kiek norėtųsi, dažnam pristinga ir normalesnio poilsio. Kultūros pažinimui, menui, savišvietai trūksta pinigų, laiko, kalbos įgūdžių. Šitai rašydama, aš turiu galvoje tik šeimas, nes pavienių žmonių gyvenimas skiriasi interesais, pajamomis, tikslais ir laisvalaikio praleidimu.

Daugelis jau pradeda susivokti, jog mūsų, atvykusių ne per seniausiai iš Lietuvos, vaikai gali nutautėti labai sparčiai. Negali sakyti, kad tai jaudintų visus. Kai kurie taip džiaugiasi savo atžalų anglišku kalbėjimu, kad net namuose skatina kalbėti tik anglų kalba, įžiūrėdami dvigubą naudą — ir patys greičiau išmoks tarti, kalbėti taisyklingiau. Ateitis netruks parodyti rezultatą — greitai bus kalbama vertimais iš anglų į lietuvių, o gal ir visai nebeprireiks „tos lietuvių" kalbos. Dirbdama lituanistinėje mokykloje ir dėstydama lietuvių kalbą, susidūriau su dar vienu reiškiniu — rašiniuose kai kurie mokiniai, nors ir gimę, paaugę Lietuvoje, tvirtina: „dabar mano tėvynė — Amerika, nes čia geriau gyventi". Taigi, klajoklių įstatymas yra nesvetimas ir kai kuriems iš mūsų.

Tačiau yra nemaža žmonių, kurie nori išlaikyti kalbą, papročius, tradicijas. Pavieniui dažnai esame bejėgiai arba silpni. Būdami drauge, bendraudami kartu su savo vaikais, kalbėdami gimtąja kalba, mes esame stipresni, esame savo žemės Lietuvos vaikai.

Gimė mano galvoje tokia idėja susiburti į klubą, kur galėtume pabendrauti visi kartu, su šeimomis. Prieš pradėdama organizuoti tokį klubą, kreipiausi į išeivijos mokslininkus, medikus, pedagogus, liaudies meistrus ir kitus įvairių profesijų žmones su klausimu: ar sutiktų pabendrauti, pasidalinti savo patyrimu, kai ko pamokyti, patarti mums. Mano didžiausiam džiaugsmui, visi mielai atsišaukė, ir, kas labai mums svarbu, sutiko be jokio užmokesčio tai daryti. Tuo pačiu metu klausinėjau tautiečių, ar norėtų susiburti į tokio turinio klubą. Atsirado ne vienas ir ne du entuziastingai pritariantys šiai idėjai. Jaunimo centro vadovybė pritarė ir suteikė patalpas. Nemokamai! Ramunė ir Raimundas Lapai skelbė per „Studiją R" ir kvietė visus į besikuriantį Šeimos klubą taip pat nemokamai.

Vasario 21 dieną, šeštadienį Jaunimo centran susirinko mamos, tėvai ir vaikai iš beveik dešimties šeimų į pirmąjį Šeimos klubo susitikimą. Pats pirmasis klubo lektoriumi-mokytoju tapo Liudas Volodka. Kiek buvo visiems malonaus džiaugsmo, kartu susėdus prie stalų, padengti vašku įvairiais raštais kiaušinius-velykaičius! L. Volodka pamokė, paaiškino visą marginimo technologiją, save kukliai pristatydamas, tik kaip „mėgėjų mėgėją". Mes išmokome (kai kurie prisiminėme), kaip kiaušinius marginti, kokius dažus vartoti ir t.t. Ir vašką, ir dažus, ir elektrines plyteles ir net šiltus kiaušinius atsivežė Liudas Volodka. Ir vėl turiu pridurti — nemokamai! Na, kiaušinius mes sugrąžinome, bet nieko daugiau. Padovanojome tik savo dėkingumą ir mūsų vaikų laimingas šypsenas. Ir pakvietėm į kitą klubo susitikimą, nes tikimės, kad daugelis šeimų dar taps mūsų klubo nariais ir pasinaudos puikia proga išmokti marginti velykaičius.

Dalia, Vytas Badarai su dukrelėmis Sandra ir Živile Šeimos klube.

Aušra Padalino kartu su savo vyru Ronaldu trumpai supažindino su kai kuriais svarbiais momentais, perkant namą ar butą.

Pirmasis susitikimas buvo skirtas pažinčiai, nuomonių pasikeitimui dėl klubo veiklos pagrindinio tikslo. Buvau parengusi klubo nario anketą. Atsakymai į klausimus tik patvirtino, kaip klubas yra reikalingas ir kaip kiekvienas mūsų gali atrasti sau veiklą jame. Viena pagrindinių nuostatų — kiekvienas klubo narys bus ir dalyvis, ir veikėjas. Čia nebus pagrindinių ar šalutinių veikėjų: vieni organizuos žaidimo šaškėmis mokymą, kiti — stalo teniso varžybėles ir pan. Ryškėja noras surengti krepšinio varžybas tarp šeimų. Entuziastai iškylauti jau dairosi patogios vietos, kur būtų galima nukakti mašinomis ir, pasistačius palapines, susirengti varžybėles lauke, išsikepti kokį šašlyką, susižvejoti žuvelę (gal ir auksinę, kas žino...), pasėdėti prie laužo, padainuoti lietuvišką dainą.

Pritarimo susilaukė ir pasiūlymas prieš šv. Velykas surengti Jaunimo centre velykaičių bei šiai šventei skirtų atvirukų-sveikinimų, kuriuos sukurs šeimos nariai, parodėlę. Atvirukų-sveikinimo meno pamokys kitame klubo susitikime Vilniaus dailės Akademijos auklėtinė Rūta Mockuvienė. Kartu su ja parodėlę surengs Dalia Badarienė ir Daiva Miliūnienė. Turime sumanymą švęsti šv. Velykas kartu. Turėtų būti smagu visiems paridenti kiaušinius, pašokti, padainuoti. Šią šventę apsiėmė organizuoti Gražina ir Rolandas Jonavičiai. Artėjančiai Motinos dienai programėlę padės parengti ir Čikagos lituanistinės mokyklos mokytoja, mokytojavusi vienoje Vilniaus mokykų, Vilija Aukštuolienė ir t.t. Planuojame šeimos klube pamokyti visus liaudiškų dainų, šokių. Profesionali choro dirigentė magistrė Dalia Gedvilienė, puikiai užsirekomendavusi savo sukurtu vaikų vokaliniu ansambliuku žada retsykiais pamokyti liaudies dainų, aš, kaip profesionali choreografė (čia reiktų pasakyti, jog turiu magistro laipsnį choreografijoje), žadu pamokyti įvairių šokių — tiek buitinių, tiek ir folklorinių. Turėtų veikti piešimo studija, kuriai vadovauti pažadėjo profesionali dailininkė Rūta Mockuvienė.

Norėčiau paminėti Xavier universiteto psichologijos profesorių Algį Norvilą, šeimos pedagogikos mokslų magistrę Laimą Šalčiuvienę (jau atsiuntusią ir anketą su klausimais), Čikagos universiteto asistuojančią profesorę Renatą Variakojytę, visiems gerai pažįstamą gydytoją — ortopedą Algį Paulių, kuris sėkmingai dirba ir su jūros skautais. Jie dalyvaus mūsų klubo darbe su įvairiomis paskaitomis, diskusijomis. Dalyvauti klube organizuojamose paskaitose — diskutuose dalyvaus ir iš Lietuvos atvykę specialistai. Jau šiandien galiu paminėti keletą: apie moters organizmą įvairiais amžiaus tarpsniais kalbės gydytoja-ginekologė, šiuo metu atliekanti rezidentūrą Generalinėje Liuteronų ligoninėje Danguolė Šileikienė, maisto paruošimo technologijos specialistė Genovaitė Markauskienė kalbės apie subalansuotą maitinimąsi ir kt.

Prieš išsiskirstant sutarėm, kad kitas Šeimos klubo susitikimas įvyks kovo 28 d. (paskutinį mėnesio šeštadienį) 6 val. vakare. Tą vakarą klube vyks: velykaičių marginimas, velykinių atvirukų-sveikinimų piešimas, kas norės galės mokytis žaisti arba ir žaisti šaškėmis, turėsime stalo teniso stalą, kaip paruošti greitai ir skaniai „amerikonišką" maistą pamokys Hedvina Dainienė.

Kurie neatvykote į pirmąjį susitikimą — ne bėda, kviečiame į sekantį. Ateikite su vyrais, žmonomis, vaikais, ateikite su savo šeima ir įsiliekite į mūsų šeimą. Kviečiame ir laukiame.

Ligija Tautkuvienė

Malonus pašnekesys prie kavos puodelio Šeimos klube (iš kairės): Gražina ir Rolandas Jonavičiai, Aušra ir Ronaldas Padalino.

David J.Shestokas ir Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus

LIETUVIAI UŽ SHESTOKAS!

Šiandien svarbioji diena – antradienis, kovo 17 !

AMERIKOS LIETUVIAI!

Išrinkome VALDĄ ADAMKŲ Lietuvos Respublikos Prezidentu, o dabar būtina išrinkti DAVID SHESTOKAS atstovu JAV Kongrese. Mes turime jam padėti, kad jis galėtų padėti Amerikai.

Kreipkitės į kiekvieną gyvenantį 13 rinkiminėje apylinkėje, prašydami balsuoti už ***respublikoną***

DAVID J.SHESTOKAS.

Su pagarba,
STASYS BARAS

13-tąją rinkiminę apylinkę sudaro 34 miestai:

Aurora
Bolingbrook
Burr Ridge
Clarendon Hills
Crest Hill
Darien
Downers Grove
Eola
Glen Ellyn
Hickory Hills
Hinsdale
Joliet
(Zip Codes 60431, 60432)
Lemont
Lisle
Lockport
Lombard
Naperville
Oak Brook
Oak Brook Terrace
Orland Hills
Orland Park
Palos Heights
Palos Hills
Palos Park
Plainfield
Romeoville
Shorewood
Tinley Park
Warrenville
Westmont
Wheaton
Willowbrook
Willow Springs
Woodridge

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

ĮVAIRŪS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE
LIETUVIS, lauko priežiūros darbų (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis $6 iki $7.50 į valandą. Suteikiamas pigus butas – $130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

PART-TIME TELLER
Experience preferred, but not required. Salary commensurate with experience. Bilingual English/Lithuanian required. Afternoon hours and Saturday mornings. For an appointment or additional information contact Lois Gajdorus at 708-598-9400.
Midland Federal Savings & Loan
2657 W. 69 St.
Chicago, IL 60629.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L.STANKUS
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-6624

Ieškoma šeimininkė
namų ruošai ir maisto gaminimui turinti teisę dirbti JAV-jose.
Tel. 248-354-3429.

Lithuanian DRAUGAS
773-585-9500

TRANSPAK *įstaiga atidaryta* ***KETVIRTADIENIAIS*** *iki 7 val. vakaro* ***Siuntiniai*** *į Lietuvą* ***laivu*** *arba* ***oru.*** ***Baldai*** *ir* ***komercinės siuntos.*** ***Pinigai pervedami doleriais.***

VELYKOMS siuskite dabar!
Kokybiški maisto siuntiniai pradžiugins Jūsų artimuosius.
Didysis – $98, šventinis – $45.
Lemonte: šeštd. 9-12 v., sekmd. 9-1 v.p.p.

TRANSPAK, Chicago, IL. Tel.: (773) 838-1050.
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27.

DRAUGO KONCERTAS

1998 m. kovo 29 d.
3:00 val. p.p.
Jaunimo centre
Čikagoje

ARAS
Vyrų choras iš Toronto

Bilietus galima įsigyti „Draugo" administracijoje (tel. 773-585-9500), ir „Seklyčioje" (tel. 773-476-2655)

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

PADĖKA IŠ LIETUVOS: UŽ JURGITĄ IR VISUS

Nuoširdžiai dėkojame visiems geradariams iš Čikagos: gydytojams ir Lietuvių Bendruomenės nariams, gydžiusiems bei globojusiems likimo nuskriaustą lietuvę mergaitę iš Žemaitijos, Alsėdžių miestelio, Jurgitą Norvaišaitę. Jai, atvykusiai į Čikagą iš Lietuvos su „Lietuvos Vaikų vilties" parama, Shriner's ligoninėje buvo atliktos dvi sudėtingos stuburo ir plaštakos operacijos.

Jurgita buvo mano pacientė nuo 6 metų amžiaus. Įgimta stuburo deformacija, jai augant vis daugiau ryškėjo ir penkiolikametė mergaitė jau buvo invalidė. Lietuvoje gydytojai negalėjo niekuo padėti Jurgitai, be to, ją augino močiutė, gyvenanti iš varganos pensijos ir nebuvo kam rimtai rūpintis mergaitės negalia.

1995 m. man pavyko susisiekti su „Lietuvos Vaikų vilties" koordinatore Vilniuje Elena Gervickiene. Jai padedant, Jurgita buvo patikrinta į Vilnių iš Čikagos atvykusių chirurgų. Dr. John Lubicky atrinko ją operacijai į Shriner's ligoninę. 1997 liepos mėn. Jurgita su ja lydinčia tikybos mokytoja iš Žemaičių Kalvarijos Edita Gramauskaite išvyko į Čikagą. Ir kai po sėkmingų operacijų, po 6 mėnesių gydymo, slaugymo ir globos, Jurgita sugrįžo į gimtinę, gražios, tiesios kaip nendrė, aukštos merginos nebepažino namiškiai, kaimynai, mokyklos draugai. Močiutė verkė džiaugsmo ašaromis ir, glostydama anūkę, vis kartojo, kad įvyko stebuklas.

Stebuklas — tai dr. John P. Lubicky, dr. Spiro Antonaides, dr. Sammuel Bour, dr. Terry R. Light, seselės ir visas ligoninės personalas, kurių dėka iš naujo atgimė Jurgita. Stebuklas — tai visi geradariai žmonės, kurie, nesigailėdami savo laiko ir lėšų, nuolatiniu dėmesiu ir širdies šiluma apgaubė atvykusias merginas. Tai Gražina Liautaud — „Lietuvos Vaikų vilties" komiteto pirmininkė, kaip motina besirūpinanti visais gydytis iš Lietuvos atvykstančiais vaikais, Birutė Jasaitienė, Dana Kaunienė, Kęstutis ir Ona Paulikai, Antanas ir Viktorija Valavičiai, Marija ir Jurgis Brusokai, Marija Kriaučiūnienė, Majauskai, Genė Kiudulienės, Kazimieras Kuniutis, Vytas Dijokas, Irena Kairytė, Romas ir Gražina Burneikiai, A. Smilga ir kiti savanoriai. Tik šių žmonių dėka, jų geranoriškumo apsuptos, lietuvaitės tolimoje Čikagoje jautėsi kaip namie.

Merginos maloniai bendravo su studentais ateitininkais ir dėkoja jiems už kartu praleistas valandas. Taip pat jos dėkingos vairuotojui Antanui Jarūnui, kuris jas sutiko, atskridusias iš Lietuvos, visur vežiojo bei išlydėjo vykstant atgal namo.

Edita Gramauskaitė dėkoja savo giminėms, Bronei ir Algiui Vaitkams, kurie merginas pasiimdavo į savo namus savaitgaliais, vežiojo po valstijas. Jiems ir aš noriu širdingai padėkoti, ne tik už Jurgitos ir Editos globą, bet ir už Kalėdų dovanas bei piniginę paramą Žemaičių Kalvarijos senelių Globos namų gyventojoms.

Aš, kaip gydytoja, savo vardu reiškiu gilią pagarbą ir padėką visiems lietuviams bei amerikiečiams, kurie be išskaičiavimo, aukodami savo laiką, pinigus, sveikatą, gelbsti suluošintus Lietuvos vaikus, nedarydami skirtumo — ar tai prezidento vaikaitis, ar mergaitė iš vargstančios šeimos.

Visiems Jiems nuoširdžiausias ačiū!

Dr. Danutė Mickūnienė
Žemaičių Kalvarija

NEPŪSKIT DŪMŲ — SAULĖS NEUŽTEMDYSIT

Daugelis tėvynėje ir daugumą išeivijoje nepaprastai nudžiugo Valdui Adamui laimėjus prezidentinius rinkimus. „Tai doras ir sąžiningas žmogus", kalbėjo istorikas ir laikraštininkas Vincas Trumpa, sugrįžęs iš JAV namo.

— Adamkus — ypatinga asmenybė, — pasakė JAV aplinkosaugininkas David Ulrich, 25 m. kartu dirbęs ir buvęs jo padėjėjas. — Jis orus, tvirtų įsitikinimų vyras. V. Adamkus turėjo viziją, buvo tikras vadovas.

Tačiau „Lietuvos ryte" (š.m. vasario 28 d.) žurnalisto pravestame pasikalbėjime su bičiuliais ir oponentais liūdnai nuskambėjo vieno žinomo advokato itin žemi, menkaverčiai ir piktinantieji priekaištai. Įžūliai pravardžiuodamas V. Adamkų „fotoveikėjų elito atstovu", jis pats virsta tik priekabiu žmogelyčiu, kai klausia: „Kodėl V. Adamkus neatskleidžia universitete gautų savo pažymių, kokios buvo tikrosios jo ankstyvo pasitraukimo iš 1993 m. S. Lozoraičio rinkimų kampanijos priežastys?"

Nedaug gyvenime nulemia pažymiai. Mūsų klasės pirmasis mokinys, pramintas „genijumi", virto enkavedistu, o paskutiniame suole sėdėjęs ir nuo dvejetukų nuolat besiginąs gimnazistas šiandien yra labai sėkmingas gydytojas-chirurgas. O kuo tas pašnekovas išvadintų Winston Churchill? Jis mokykloje buvo tik „mediocre". Rimtam lietuviui, ir dar inteligentui, nedera svaidytis nepagrįstais priekaištais.

Clevelando Vasario 16 d. minėjimo pokylyje Gražina Kudukienė pasveikino puikią kalbą pasakiusį T. Brazaitį iš Washington, DC.
Nuotr. **V. Bacevičiaus**

R. Ozolas pasiūlė Lietuvoje žiniasklaidai amerikietišką tradiciją: palikti ramybėje naujai išrinktą prezidentą 100 dienų — „medaus mėnesių" laikotarpiui. Todėl siūlau pasekti Henry Fordo patarimu: „Sueiti draugėn — tai pradžia, eiti draugėje — tai jau pažanga, dirbti draugėje — pasisekimas!" To pasisekimo, santarvės ir vienybės linki visi lietuviai naujajam prezidentui ir visai lietuvių tautai. Linkiu to ir Jums pačiam.

Gan karčiai ir neskoningai atsidavė vieno žinomo čikagiečio profesoriaus JAV lietuvių apibūdinimas „veidmainiais ir pataikūnais". Esą: „Man buvo šlykštu žiūrėti į dar vakar iš V. Adamkaus besityčiojančius žmones. Pastarieji sugebėjo per vieną naktį apsiversti ir dabar naująjį prezidentą vadina tautos gelbėtoju". Faktas yra, kad ir pats V. Adamkaus rinkimų komiteto narys pranešė per radiją, kad 95% balsavo už V. Landsbergį 1-ame rate JAV-se. Neteko girdėti patyčių, bet kad puolė visi „landsberginiinkai", „bobelininkai" bei kiti balsuoti už Adamkų 2-ame rate — tai jiems padiktavo sveikas protas, o kad V. Adamkus tautos gelbėtojas, tai pripažįsta ir daugelis Lietuvoje. Juk čia dauguma bijojo Paulausko, kaip naujo Lietuvos praradimo.

Teisingai „Draugo" vyr. red. Danutė Bindokienė tame pačiame „Lietuvos ryto" straipsnyje teigė: „V. Adamkaus praeityje nėra nieko smerktina, jis nėra sukčiavęs ar kyšininkavęs".

Taigi, pone advokate, nepūskit dūmų — saulės vis tiek neužtemdysit, o geriau pasekite naujojo prezidento pėdomis. Jis su žmonėmis visad buvo mandagus, tolerantas, pasižymėjęs geromis manierom, diplomatiškas, niekad nebuvo užgaulus.

Daugelis čia jo gerbėjų gailisi, nes jis užsidėjo nepaprastai sunkias pareigas (ir jis pats tą žino). Užuot pasidžiaugęs lengvu pensininko gyvenimu, jis pasiaukojo savo mylimai tautai. Ir jam tokių „patarėjų" kaip aukščiau minėtas, nereikia. Jis laukia padedančių, remiančių, šelpiančių varguolius, moraliai palaikančių bendradarbių. Anot Stasio Baro, vyriausio čia jo rėmėjo, komiteto sudarytojo, lėšų telkimo vadovo pasakytos kalbos Lietuvoje. „Išeivija paaukojo Valdą Adamkų ant Lietuvos aukuro".

Stasė E. Semėnienė
Chicago, IL

DAINAVA

„Mūsų tėvynėje Lietuvoje yra daug gražių bei puikių vietų, bet iš visų gražiausia, tai yra Dainavos šalis: savo aukštais kalneliais, tamsiomis giriomis.

Ten anksti rytą, arba vėlų vakarą, lakštingala savo gražiu balseliu, linksmina visą tamsią girelę.

O Dainavos mergelės, net ir už lakštingalas gražiau dainuoja..." — maždaug taip apie Dainavos šalį rašė V. Krėvė.

Todėl ir Dainavos stovykloje skamba lietuviški žodžiai, o augantis ąžuolas, vėjo daina pasitinka visus. Čia įvažiavus, tuojaus pamatai žodį — Dainava ir jautiesi, kad tarytum esi Lietuvoje. Čia matyti mūsų trispalvė. Čia yra Kryžių kalnas, čia yra jaunimo iš akmenų padarytas Lietuvos žemėlapis. Čia skamba lietuviška daina, čia nepamirštas lietuviškas žodis...

Į šią stovyklą suvažiuoja vaikai, kurie nekalba lietuviškai, bet jie yra lietuvių kilmės. Gražu klausyti, kaip jie dainuoja lietuviškai ir šoka tautinius šokius.

Kai kurios vaikų mamytės net įsijungia į darbą. Milda Raberts iš Minneapolio padeda su rankdarbiais, moko siūti lietuviškas lėlytes, kurios vaikams suteikia daug džiaugsmo. Iš Čikagos Vida Musielak rūpinasi maisto supirkimu, kad O. Norvilienė su savo padėjėjomis Dana ir Liuse galėtų aptarnauti mažuosius vasarotojus. Na ir skanus maistas!

O po dienos rūpesčių maloniai visus atgaivina Spyglio ežeras. Kai pavargusi saulutė pamažu slepiasi už pilkų debesėlių, tada mūsų mielas jaunimėlis su savo vadovais kuria laužą. Skamba sutartinės, miškas nutyla ir paukšteliai klausosi dainelių, kurios, atrodo, visu savo grožiu tiesiog kyla į dangų.

Ir kaip galima pamiršti tą taip mielą Dainavą, kurioje nuoširdžiai dirba ir broliai Polikaičiai? O sesutė Rima, kaip ta plaštakė, tik šoka, tik šoka kartu su jaunimu. Lai gyvuoja Dainava! Nepamirškite koncerto, kuris bus kovo 21 d.

Stasė Viščiuvienė
Chicago, IL

LAIŠKAI

O, Balčiūnai, Balčiūnėli,
Tai ne dzūkas, tu esi —
Jei tu būtum mūsų brolis,
Tai brolautume visi.

Tokį pyktį išburbėjai —
Nežinai nei pats už ką —
Užustaugei tartum vėjas,
Užmaurojai lyg meška.

Anei gero, anei labo
Niekur nieko nerandi —
Kas nuseno, kas paseno —
Viską juodmaišin kreti.

Tau linkiu brolybės šypsnio,
Būti Vytautu narsiu
Ir mylėkime tą šalį,
Iš kur tu ir aš esu.

O tos dienos, o tie metai
Bėga, bėga skubini —
Nesuspėjam, nepamatom,
O jau atilsio eini...

O. B. Audronė
(Ona Balčiūnienė)
Manahawkin, NY

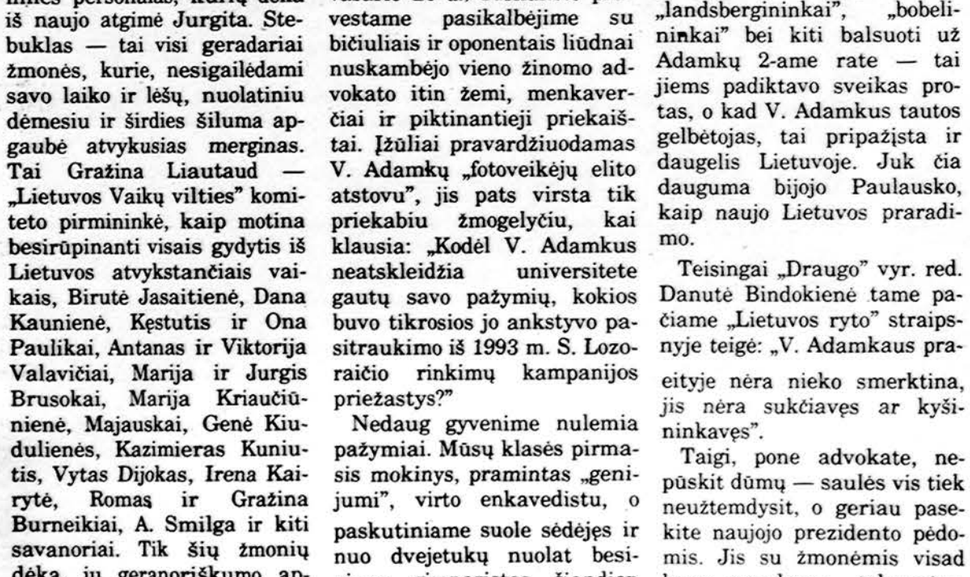

Pažįstami veidai pirmose Floridos Lietuvių dienose. Iš k.: dr. A. Damušis, dr. Vida Tumasonienė ir Jadvyga Damušienė.
Nuotr. **Elvyros Vodopalienės**

A.†A.
MARYTĖ TAMOŠIŪTĖ KUPCIKEVIČIENĖ

Gyveno Geneva, Il, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. kovo 14 d., sulaukusi 71 metų.

Gimė Lietuvoje, Vanaguose. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Nuliūdę liko dukterys: Jūratė Holtaway, žentas Jonas, anūkės Jennifer ir Laura; Milda Arlauskienė, žentas Robertas, anūkai Robertukas ir Kristina; Vida Paškienė, žentas Rolandas; seserys Jadvyga Parker, Rūta Tomas su šeimomis; sesuo Elzytė Smith, vyras Lynn ir šeima; a.a. vyro brolis Vytautas Kupcikevičius, žmona Virginija ir vaikai: Rita Rackmill, vyras Chuck, Algis Kupcikevičius, žmona Yolanda su šeima ir kiti giminės Australijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Leopoldo ir sesuo a.a. Viliaus Tamošiaus.

A.a. Marytė buvo „Nerijos" tunto ir jūrų skautininkų/kių „Grandies" narė, taip pat pirmoji populiarios „Talman" delikatesų parduotuvės savininkė.

Velionė buvo pašarvota pirmadienį, kovo 16 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės antradienį, kovo 17 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto velionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a.a. Marytė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvos Jėzuitų gimnazijos fondui, vedamam kun. A. Saulaičio, SJ.

Nuliūdę: **šeima ir giminės.**

Laidotuvių dir. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

A.†A.
VYTAUTUI ZUBRICKUI

mirus, dukras – BIRUTĘ, VILIJĄ, sūnus – VITĄ ir PAULIŲ, seserį VIKTORIJĄ DĖDINIENĘ, brolį ZINARDĄ ir jų šeimas, skausmo valandoje užjaučiame.

O.Adomaitienė	*J.Mamaitytė*
V. ir L.Adomavičiai	*B.Matuzienė*
A. ir D.Arlauskai	*V.Mikutis*
J. ir A.Bagužiai	*L.Mikutytė*
V. ir G.Beleckai	*E.Milukienė*
F. ir B.Bočiūnai	*Kun.L.Musteikis*
A. ir G.Čekauskai	*A. ir B.Nakai*
B. ir J.Čepukai	*A. ir J.Nakai*
V. ir M.Derenčiai	*M.Naruševičienė*
M.Ditkienė	*E. ir M.Okai*
D. ir A. Dulaičiai	*A.Pečkaitienė*
S.Estkienė	*J. ir O.Peleckiai*
V. ir G.Gečai	*A.Pileckas*
Kun. I.Gedvila	*Dr. M. ir E.Poulik*
P.Grigalauskas	*J. ir K.Ratnikai*
A. ir J.Janoniai	*J. ir L.Savaičiai*
P.Janulis	*A. ir D.Savickai*
S.Kačinskienė	*G.Shatas*
M.Kardauskaitė	*J. ir D.Sūdžiai*
A. ir L.Kvečai	*L. ir D.Vaitkevičiai*
V. ir B.Labučiai	*A. ir D.Vėlavičiai*
E.Lukienė	*V. ir S.Venciai*
V. S.Maciai	*J. ir A.Vyšniauskai*
J. ir J.Macijauskai	*H. ir V.Zitikai*
P. ir D.Mackai	*J. ir V.Zubavičiai*
J. ir S.Mačiulaičiai	*V. ir E.Žebertavičiai*
V.Mačiulaitytė	*K. ir A.Žukauskai*
V. ir O.Mamaičiai	

Sunny Hills, FL.

A.†A.
JONEI BRUŽIENEI

mirus, dukteris BIRUTĘ, MARIJĄ ir DANUTĘ, jos brolį JURGĮ ŠAPKŲ ir jų šeimas bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir liūdime.

Jaunystės draugai: *Rolandas ir Viktoras Paškai ir jų tėvai*

Darien, IL

A.†A.
GRAŽINAI GUSTAITYTEI KRIVICKIENEI

mirus, jos vyrui prof. dr. DOMUI KRIVICKUI, dukterims IRENAI ir RŪTAI su šeimomis, bei broliui ALGIRDUI GUSTAIČIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Sidrių, Tijūnėlių ir Žliobų šeimos

Mylimai Mamytei ir Močiutei

A.†A.
AMELIJAI BALEIŠIENEI

Amžinybėn išėjus, mielus VITALIJĄ, ALFONSĄ ir AUDRĄ, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Irena ir Algis Regiai
Elė ir Ignas Bandžiuliai

Mielam Tėveliui, Uošviui ir Seneliui

A.†A.
VINCENTUI GRĖBLIŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame brangius SAULIŲ, DIAMANTĘ ir VIDĄ.

Aldona, Marijus, Auksis ir Dana,
Jurgis ir Janė Prapuoleniai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kovo 29 d., sekmadienį, po 11 val. pamaldų Pal. Jurgio Matulaičio bažnyčioje, didžiojoje Pasaulio lietuvių centro salėje M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys rengia palaimintojo Jurgio Matulaičio prisiminimą. Apie palaimintąjį kalbės ses. Ona Mikailaitė, programą atliks misijos vaikų choras, vad. Dariaus Polikaičio. Visi kviečiami.

Solistė Praurimė Ragienė atliks dalį meninės programos „Laisvės puotoje", kurią rengia JAV LB Vidurio vakarų apygarda prisiminti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo datas. Puota bus Willowbrook pokylių salėje, 8900 S. Archer, Willow Springs, IL. Informacija teikiama tel. 708-974-2464. Praleiskite kelias valandas iškilmingoje šventėje. Pradžia 12 val.

Tradicinis „Velykų stalas" Pasaulio lietuvių centre ruošiamas balandžio 19 d., 12 val. Stalus užsakyti reikia labai iš anksto, kad rengėjos galėtų pasiruošti ir visus norinčius dalyvauti pavaišinti. Skambinkite Aldonai Palekienei tel. 1-708-448-7436. Ruošia PLC renginių komitetas.

Lietuvių „Klumpės" kapela iš Punsko atvyksta balandžio 15 d. Bus iki balandžio 24 d. LB Kultūros taryba nuoširdžiai prašo pranešti, kas galėtų priimti ir pagloboti bent vieną asmenį į savo namus. Skambinkite į „Seklyčią" arba M. Remienei tel. 708-562-1448. Atvyksta šie asmenys: Ona Morienė, Ona Krakauskienė, Teresė Pykienė, Ona Vasiliauskienė, Ona Bacvinskienė, Jonas Uzdila, Kastantas Misiukonis, Kazimieras Venslauskas, Edvardas Zimnickas, Petras Severinas, Vytautas Zdanys, Jonas Grigutis, Viktoras Murauskas, Valentinas Uzdila, Petras Grigentis, Arvydas Kuosa, Vidmantas Pykys ir Jūratė Kardauskienė.

Juozas Vaineikis, Oak Lawn, IL, Draugo fondo pavasario vajui atsiuntė 200 dol. prie ankstyvesniųjų 800 dol. įnašų ir tapo Draugo fondo **garbės nariu**. Sveikiname naująjį garbės narį ir dėkojame už paramą. Jo pavardė bus įrašyta garbės narių lentoje, bronzinėje plokštelėje.

„Ar prisimeni, kaip mes kartu stovyklavom, ar prisimeni, kaip mes prie laužo dainavom..." — jeigu ne padainuoti, tai bent pasiklausyti Dainavos stovykloje girdėtų bei dainuotų dainų, kurias atliks „Dainavos" ansamblio vyrų oktetas, vadovaujamas muz. Dariaus Polikaičio... Koncertas jau šeštadienį, kovo 21 d., 6 val. vak., Jaunimo centre. Kviečiami visi jaunos širdies lietuviai!

Nueikite šį vakarą, kovo 17 d., 6:30 val., į misijas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Tai bus prasmingai praleista valandėlė, ruošiantis švęsti Kristaus Prisikėlimo šventę. Misijos baigiasi rytoj vakare, 6:30 val. (ryte pamaldos su pamokslu bus 9 val.). Misijoms vadovauja prel. Juozapas Antanavičius, Panevėžio katedros klebonas.

Religinės muzikos koncertas Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje šiemet taip pat bus Verbų sekmadienį, balandžio 5 d., parapijos bažnyčioje. Programą atliks parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, kartu su solistais. Visi kviečiami!

Penktadienį, kovo 20 d., 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje vyks Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimas. Kviečiami visi apylinkės lietuviai.

Rodos Čikagos Lietuvių operos choro statoma opera „Čigonų baronas" dar tolokai, bet bilietus jau laikas įsigyti. Šį sekmadienį, kovo 22 d., arba kovo 29 d., nuo 9 val. r. iki 1 val. popiet, bilietus bus galima gauti Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bilietus taip pat galima įsigyti „Seklyčioje", kasdien nuo 9 val. r. iki 4 val. p.p., šeštadienį nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p., sekmadienį — uždaryta.

Išvyka į gėlių ir darželių parodą, kuri šiuo metu vyksta Navy Pier, Chicago, IL, ruošia Vyresniųjų lietuvių centres kovo 19 d., ketvirtadienį. Išvykstama autobusu nuo „Seklyčios" 12 val., o bus grįžtama 4:30 val. p.p. Norintieji dalyvauti, prašomi nedelsiant skambinti tel. 773-476-2655 arba asmeniškai registruotis „Seklyčioje".

Dėmesio visiems Lemonto ir apylinkių lietuviams! Kai Pasaulio lietuvių centre vyksta renginiai, „Draugas" mielai juos pareklamuoja, praneša, informuoja ir sukviečia publiką į PLC salę. Dabar atėjo laikas „skolą už šias paslaugas grąžinti": kovo 29 d., sekmadienį, 3 val. p.p. „Draugas" rengia koncertą Jaunimo centre. Programą atliks vyrų choras „Aras" iš Toronto. Atvykite į koncertą! Jūsų ypač lauksime ir tikimės pamatyti...

Ar jau balsavote? Jeigu visi Lietuvos piliečiai buvo raginami atlikti pareigą Lietuvai ir dalyvauti prezidento rinkimuose, tai juo labiau reikia balsuotį savo valstijoje. Dar yra laiko — paskubėkite į savo apylinkės rinkimų būstinę, o vakarinių Čikagos priemiesčių lietuviai turėtų joje prisiminti David J. Shestoką.

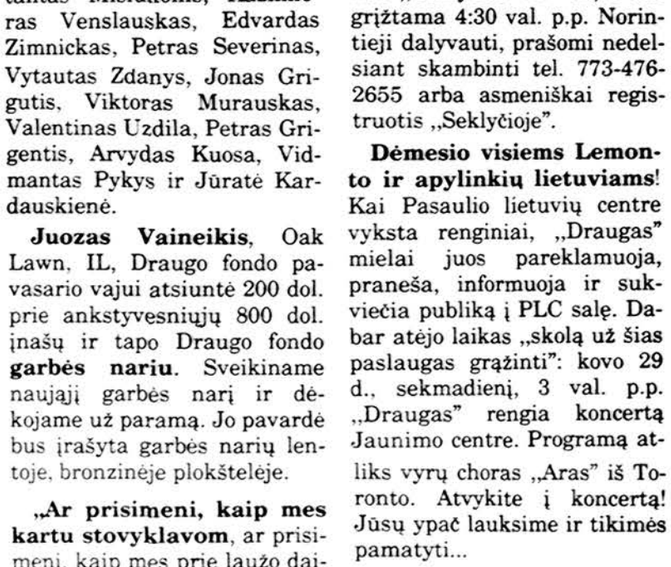

„Margučio II" radijo valandeles vadovai, kuriuos girdime kas vakarą, 8 val., iš stoties 1450 AM. Iš kairės: Dalia Sokienė, Rytis Januška ir Emilija Andriulytė.

VASARIO 16-ta „SEKLYČIOJE"

Trečiadienį (vasario 18 d.) „Seklyčios" renginių vadovė E. Sirutienė pasveikino visus vyresnius lietuvius susirinkusius į 80-tąjį Vasario 16-tos minėjimą. Buvo malonu akiai ir širdžiai dalyvių tarpe matant moterų pasipuošusių tautiniais drabužiais, o atėjusios „civiliai" apsirengę buvo pasidabinusios gintariniais karoliais ar vėriniais.

Programą pradėjo Aldona Pankienė, pagiedodama JAV ir Lietuvos himnus. Zuvusių už laisvę atminimui Juzė ir Jonas Žebrauskai uždegė žvakę, susirinkusieji pagerbė juos tylos minute. JAV LB Soc. reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė pradėjo minėjimą ir pristatė garb. konsulą V. Kleizą. Jis trumpai papasakojo Lietuvos konsulato istoriją. Konsulatas „gimė" prieš 74 metus ir išliko per visas nelaimes, negandas bei okupacijas Lietuvos simboliu.

Po to V. Kleiza pristatė gen. konsulą Giedrių Apuoką. Naujasis konsulas pasisakė kilme esąs vilnietis, matematikas, vedęs, žmona Edita yra medikė ir šeimoj auga dvi atžalos; 14-kos metų duktė ir dvylikametis sūnus. Konsulas yra dirbęs užsienio reikalų ministerijoje kaip Amerikos valstybių skyriaus vedėjas, susidūręs ir su išeivijos problematika. Buvo labai nustebintas, net neįsivaizdavęs, kad išeiviai turi tiek daug įvairiausių organizacijų ir įstaigų. Papasakojo, kad Lietuva auganti ir stiprėjanti, kad žengiama į geresnę, šviesesnę ateitį.

Po konsulo pristatymo buvo pakviestas tarti žodį pagrindinis šio renginio kalbėtojas — Algis Regis, Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirmininkas.

Prelegentas kalbėjo, kad jauniesiems yra sunku įsivaizduoti, kaip atrodė anų dienų Lietuva. Ji net neegzistavo kaip valstybė, buvo okupuota — imperialistinės Rusijos. Bet koks lietuviškumas uždraustas: nebuvo nei lietuviškų mokyklų, nei lietuviškos spaudos. Mokslus baigę, lietuviai buvo siunčiami dirbti į Rusiją. Paguodos negavom iš niekur, net ir Bažnyčia jos nesuteikė, nes joje buvo pilna visokiausių lenkomanų, kurie bandė lietuvius sulenkinti ir net pagonimis vadino. Mes neturim savo šventųjų, nors buvo daug šventų žmonių. (Šv. Kazimieras nedaug lietuviško kraujo turėjo...) Laikui bėgant pradėjo atsirasti šviesuolių, kurie ėmė galvoti apie autonomiją Lietuvai. Prasidėjo knygų spausdinimas Rytprūsiuose. Kaimuose atsirado „daraktoriai", kurie išmokydavo skaityti ir bent pasirašyti. Kilo iniciatyva nusikratyti okupantais. Tų idėjų kėlėjai buvo dvasininkai, kurių dalis turėjo stiprų ryšį su socialistais, irgi kėlusiais galvas. Kaip gaila, kad dalis jų nuėjo į klystkeliais ir nusidėjo su komunistais.

Didysis karas sukėlė daug galimybių Lietuvai. Lietuviai šviesuoliai sukūrė Lietuvos Tarybą, kuri 1918 m. vasario 16 d. paskelbė Lietuvą nepriklausoma.

Antrą kartą atsistatant, Lietuvą nuo taikos kitokios, nes sovietų 50 metų okupacija padarė baisią žalą — sunaikino tautinę savigarbą ir patriotizmą. Dabar priklausys nuo mūsų kaip sugebėsim įsitvirtinti šitame Baltijos krašte, kai Karaliaučiuje ir Tilžėje bus pilna rusų, o Rytprūsių netekimas ir žala, ir žaizda.

Muzikinę programos dalį atliko Ant. Čiurlionis ir Arvydas Blinstrubas (abu iš Vilniaus). Dainavom visi kartu su programos atlikėjais.

Labai visus sugraudino partizanų daina „Mažam kambarėly". Ten pasakojama, kaip partizanas kalbasi prie ugnelės su savo mama, kuri klausia: „Pasakyk, sūneli, mirti ar bijai?" Sūnus atsako: „Kalnus aš praėjau, upes perbridau, bet neklausk, motule, mirti ar bijau". Daina baigiasi posmu „Mažas kambarėlis, girioj po beržais. Verkia motinėlė tyliai vakarais..."

Po programos papietavę, skirstėmės kas sau, pilni įvairiausių prisiminimų ir geriausių linkėjimų Lietuvai bei naujam prezidentui.

Emilija J. Valantinienė

ŠVENTĖ VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Maironio lituanistinė mokykla Lemonte, vasario 21 d., minėjo Vasario 16-tą. Tą šeštadienį, 12 val., mokiniai, apsirengę tautiniais rūbais, rinkosi į bažnyčią.

Mūsų mokykloje jau įprasta, kad žemesnieji skyriai ruošia Kalėdų eglutę, o vyresnieji mokiniai Vasario 16-tą. Todėl JAV ir Lietuvos vėliavas į bažnyčią įnešė tų klasių atstovai. Kiti vyresni mokiniai suėjo į priekį. Vieni sustojo prie mikrofono, kiti pasiruošė dainavimui. Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, direktorė E. Novak pasveikino ir pakvietė „Geležinio vilko" istorijos būrelio narius toliau tęsti šventės paminėjimą. Būrelio nariai pristatė Lietuvos istorijos kelią nuo Mindaugo iki dabartinių laikų. Taip pat į tą pasakojimą kiti vyresni mokiniai įsijungė su dainomis.

Šventės proga, mokyklą sveikino Švietimo tarybos pirmininkė R. Kučienė ir JAV LB Vidurio Apygardos vardu A. Pavilionienė. Istorijos būrelį paruošė būrelio globėja, istorijos mokytoja Gražina Sturonienė, o mokytoja Rasa Poskočimienė išmokė dainas.

Zina Rauchaitė
5 skyriaus mokinė

IŠ ARTI IR TOLI

LIETUVOS CHEMINĖS PRAMONĖS ATEITIS

Po Pirmo pasaulinio karo Vokietijos cheminė pramonė nusmuko. 1925 metais buvo sukurtas cheminis kartelis I. G. Farben, kas vėl atstatė cheminę pramonę. Po Antro pasaulinio karo kartelis buvo uždarytas, tačiau vokiečiai, išmokę dirbti kartu, šiandien pirmauja pasaulio cheminėje pramonėje. Lietuva, atgavus nepriklausomybę ir praėjusi didelę ūkinę krizę, turi ne vien tik privatizuoti cheminę pramonę, bet ją ir sujungti. Lietuvos žemės ūkis gali ir turi duoti aliejus, lino pluoštus, vaistus, įvairius angliavandenius, odas ir pan. Lietuvos cheminis eksportas turi būti daug didesnis už cheminį importą.

SUORGANIZAVO CHEMIJOS SIMPOZIUMĄ

Analitinės chemijos ir pritaikytos spektroskopijos pagrindinė konferencija, vadinama Pittcon 98, vyks kovo 1-5 d. New Orleans mieste. Jonas P. Baltrus suorganizavo Pittsburgho analitinių chemikų draugijos simpoziumą.

Saulius Šimoliūnas

KAZIUKO MUGĖ WASHINGTON, D.C.

Washington, D.C., skautų Kaziuko mugė sekmadienį, kovo 22 d., 1:30 - 4:30 val. p.p. vyks St.Elizabeth mokykloje, 917 Montrose Rd., Rockville, MD. Mugę ruošia ir visus kviečia skautės židinietės. Pelnas jau keletą metų skiriamas siuntiniams našlaičiams Lietuvoje.

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba svarsto Kovo 11-tosios minėjimo programos reikalus. Iš kairės: dr. L. Šimulienė, P. Buchas, S. Briedis ir O. Kremeris.

KOVO 11 MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos valdyba, kuriai vadovauja Petras Buchas, suruošė Kovo 11-sios minėjimą kovo 8 d., sekmadienį, PLC.

Prieš pamaldas buvo pakeltos Lietuvos ir Amerikos vėliavos PLC sodelyje. 11 val. ryte kun. Algirdas Paliokas, SJ, aukojo šv. Mišias Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Mišių metu giedojo misijos choras, vadovaujamas dirigentės Birutės Mockienės ir Rasos Poskočimienės. Giedojo sol. Dana Stankaitytė, akompanuojant muz. Faustui Stroliai. Mišių skaitymus atliko Irena Šerelienė ir Juozas Baužys. Auką nešė skautės Giedrė Kazlauskaitė ir Siga Vasaitytė.

Minėjimo akademinė bei meninė dalis buvo PLC didžiojoje salėje, dalyvaujant apie 300 asmenų. Atidaromąjį žodį tarė ALTS-gos vicepirmininkas Stasys Briedis, pabrėždamas šio minėjimo svarbą, tęsdami pradininko a.a. dr. L. Kriaučeliūno pradėtą tradiciją 1992 m. Ji bus ir toliau tęsiama. Programai vadovauti pakvietė Daivą Meilienę. Amerikos ir Lietuvos himnus giedojo sol. Dana Stankaitytė. Akompanavo Rasa Poskočimienė. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Paliokas, SJ. Maldos mintis: tautų likimas ir žmonijos ateitis yra Dievo rankose. Čia susirinkome paminėti didžiąją dovaną — laisvės atgavimą. Prašome Tavęs, kad Lietuvos valdžios ir žmonių daromos pastangos nenukryptų nuo vedamo kelio į tikrąją demokratiją.

Kovo 11-sios aktą skaitė Jūrų skautė Giedrė Kazlauskaitė ir Viktutė Trakytė. Vienos minutės atsistojimu pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

Gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza savo žodyje Vasario 16 palygino kaip grūdą pasėtą į žemę, iš kurio išaugo graži gėlė — Kovo 11-ji. ALTS-gai išreiškė padėką už šio minėjimo suruošimą. Negalima pamiršti iniciatoriaus a.a. dr. L. Kriaučeliūno, kuris visuomet būdavo jautrus Vasario 16, Kovo 11 ar kitų švenčių bei minėjimų organizatorius.

Bronius Nainys, „Pasaulio lietuvio" redaktoriaus, redakcijos ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu sveikino ALTS-gą, linkėdmas ir toliau, šalia valstybinių, taip pat uoliai puoselėti ir tautos išlikimo idėjas, nesusirgti dabar populiaria NATO liga, bet surasti ir naujų skiepų tautai, kad ji galėtų atsispirti, dabar jau per daug ryškiai plintančiai, užkrečiamai kosmopolitizmo ligai. Po to buvo perskaitytas ALTo pirm. dr. J. Račkausko sveikinimas.

Petras Buchas, ALTS-gos pirmininkas, pasveikino gausiai susirinkusius, padėkojo už dalyvavimą, minint Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą 1990 m. kovo 11-tą Vilniuje. Tą dieną buvo paskelbta visam pasauliui, kad Lietuva laisva, gyva, išsivadavusi nuo sovietų komunizmo jungo, žangia į laisvą, nepriklausomą gyvavimą. Šis tautos apsisprendimas rado greitą pritarimą Vakaruose, laivę mylinčiuose kraštuose, ir įsirikiavo laisvų demokratinių tautų eilėje. Reikia tikėti, kad Lietuva bus priimta lygiateise NATO šeimos nare. Sveikinimą baigė Maironio žodžiais: „Jauna, laisva, pati savęs valdovė, Tautų eilėn įstojo Lietuva, savo krauju vergijos nusiplovė sutraukius pančius ištverme sava".

Rimas Griškelis, PLC tarybos pirmininkas, trumpiausiame sveikinimo žodyje padarė išvadą: „Kas priveda prie to, kad žmogus paaukoja savo gyvybę? Mūsų tauta praeityje tokių aukų turėjo daug. Didžioji auka — gyvybės auka. Pagalvokime apie Kovo 11-sios įvykius!"

Pagrindinis šio minėjimo kalbėtojas buvo dr. Jonas Valaitis. Paskaitos pradžioje jis pabrėžė, kad politinėje XX amžiaus Lietuvos istorijoje yra du labai reikšmingi Lietuvos įvykiai — dvi datos: vasario 16-ji — Lietuvos valstybės atkūrimo diena ir kovo11-ji — Lietuvos valstybės atstatymo diena. Šios dvi dienos — tai ne atsikūrimo, bet atkūrimo ir atstatymo dienos, nes Lietuvos valstybė yra sukurta prieš daugelį amžių ir gyvuoja jau beveik 800 metų savo užbaigtu valstybės pavidalu. Paskaitos ilgoką turinio dalį sudarė politinių įvykių raida per paskutiniųjų 50 metų gyvenant užsienyje ir Lietuvoje.

Meninėje dalyje tautinių šokių ansamblis „Grandis", vadovaujamas V. Smieliauskaitės-Fabianovich, gražiai pašoko „Kepurinę" ir „Jaunystės šokį". Po to vykusiai pasirodė su „Sukčių" ir „Kubilo" šokiais. Eilėraštį padeklamavo Alina Meilytė. Daiva Meilienė deklamavo eilėraštį, sukurtą N. Masteikaitės — „Tu mūsų vėliava". Programos atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis.

Stasys Briedis, ALTS-gos vicepirmininkas, tarė baigiamąjį žodį, pareiškdamas nuoširdžią padėką visiems dalyviams, ypač programos atlikėjams. Minėjimas buvo baigtas „Lietuva brangi", kurią dainavo sol. Dana Stankaitytė, pritariant visai publikai.

Minėjimą reikia laikyti pavykusiu. Daug matėme asmenų, iš toliau atvykusių į šį minėjimą. Tarp jų žinomas visuomenininkas, ALTS-gos narys inž. Eugenijus Bartkus iš Beverly Shores, IN.

St. Džiugas

Aldona Stempužienė dainuos čigonės partiją šį pavasarį Čikagos Lietuvių operos choro statomoje operoje „Čigonų baronas". Operos premjera bus balandžio 26 d. Morton aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Bilietus jau galima užsisakyti „Seklyčioje".

Alė ir Algis Lieponiai, Orland Park, IL, su vienų metų laikraščio prenumerata, pridėjo 105 dol. auką, paremti „Draugo" dienraštį. Nuoširdus ačiū!

SKELBIMAI

• **„Valdo Adamkaus inauguracija ir pirmieji žingsniai"!** Rinkimų komiteto nariai Rimas Dirvonis ir Rūta Staniulienė papasakos savo įspūdžius ir parodys vaizdajuostę svarbesnių inauguracijos momentų, įskaitant Prezidento Adamkaus inauguracinę kalbą ir inauguracijos pokylių vaizdus, **penktadienį, kovo 20 d., 7:00 v.v. Bočių menėje,** Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Visus **kviečia „Saulutė",** Lietuvos vaikų globos būrelis.

(sk.)

• **Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus** inauguracijos iškilmės Vilniuje. Geros kokybės vaizdajuostė. **Lion Frame Gallery, 216 Main Street, Lemont, IL 60439. Tel. 1-630-243-8000.**

(sk.)

• **Socialinių reikalų skyrius**, Lemont, IL, priklausantis LB Lemonto apylinkei praneša: kiekvieno mėnesio **pirmą penktadienį nuo 2 iki 3 val. p.p.** tikrinamas kraujo spaudimas skyriaus patalpose; **kiekvieną antradienį 2:30 p.p.** rodomi filmai ir vėliausios santraukos iš Lietuvos „Panorama" TV programų; **kiekvieną antradienį ir penktadienį 7 v.v.** anglų kalbos kursai pradedantiems. Viskas Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL.

(sk.)

• **A.a. Dorothy Wishton**, atminimą pagerbdami, **Aušra ir Walter Mameniškiai**, Glenside, PA, paaukojo Lietuvos našlaičiams **$30**. Reiškiame užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams dėkojame! **„Lietuvos Našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.**

(sk.)

• **Š.m. kovo 22 d. 11:45 val. ryto** Švč. M.Marijos Gimimo parapijos salėje (Marquette Parke) bus rodoma vaizdajuostė iš Pažaislio vienuolyno 1997 m. muzikos festivalio. Rengia **Amerikos Lietuvių Moterų Romos katalikių sąjungos Marquette skyrius.**

(sk.)